

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologōn diaphorōn syngrammata palaia kai orthodoxa

Gessner, Conrad

Tiguri, 1560

VD16 G 1810

Athenagorae Atheniensis Philosophi Christiani Apologia Pro Christianis, ad imperatores Antonium & Commodum. Eiusdem, De resurrectione mortuorum. Ex antiquis exemplaribus libellus ille nunc primum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72021](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72021)

ΑΘΗΝΑΓΟΡΟΥ ΑΘΗ-
ΝΑΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΧΡΙ-

ΣΤΙΑΝΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΝΟΝ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΝ.

ATHENAGORAE ATHE-
NIENSIS PHILOSOPHI CHRI-

STIANI APOLOGIA PRO CHRISTIANIS.

ad imperatores Antoninum & Commodum.

Eiusdem, De resurrectione mortuorum.

*Ex antiquis exemplaribus libellus ille nunc primum profertur, hic autem
castigatio quam antea editur.*

Perque Graecè & Latine.

PER ANDREAM GESNERVM F.

M. D. LIX.

(Lundæ)

ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΤΟΝ
ΝΕΥΤΟΝ ΦΙΛΟΣΟΦΟΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΝ
ΣΤΑΝΤ ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΕ ΑΤΗΝ
ΝΙΤΗΣΙΣ ΦΙΛΟΣΟΦΗ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣ
ΣΤΑΝΤ ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

ΑΔ ΕΠΙΣΤΡΑΤΗΓΩΝ ΑΝΤΩΝΙΟΥ & ΔΟΜΗΤΡΙΟΥ
ΕΠΙΣΤΡΑΤΗΓΩΝ ΔΕΛΦΩΝ

ΕΝ ΤΗ ΠΟΛΕΙ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΤΗΣ
ΕΤΗΣ ΜΑΡΤΙΟΥ

PER ANDREAM GESSNERVM B.

M. D. LIX.

ccra
indi
dud
ben
id n
fuit
enim
earu
aliqu
fcer
pera
phil
qua
cillu
liarg
cium
fules
Quo
Chri
rum
ne h
quet
Gra
tur p
nes h
lia p
Ath
n

CL V D HENRICO BULLINGERO

GERO ECCLESIAE TIGVRINAE PASTORI FIDE-

lissimo, Conradus Gesnerus S. D.

Conuerti his diebus, clarissime Bullingere, Athenagoræ orationem pro Christianis, ad imperatores Romanos Antoninum & Commodum eius filium, ex Graeco in Latinum sermonem: quæ quum & apprime pia & erudita admodum argutaq; mihi uideretur: cum has ob causas, tum antiquitatis ergo, ut quàm syn-cera & simplex ueteris Ecclesiæ fidei professio fuerit, hoc etiam testimonio constaret, non indignam iudicauim quam humanitati tuæ cognoscendam exhiberem. Debueram enim iam dudum ætatem, propter perpetuam in me beneuolentiam tuam, propter multa & magna beneficia, aliquod animi grati & memoris argumentum tibi deferre: quamuis liberalitas tua id non requirat. Sed nihil ferè hætenus in multis illis & laboriosis meis lucubrationibus fuit, quod uel aptum professioni tuæ, uel dignum abs te legi iudicare potuissem. Plerasque enim ita conscripsi ut ad inquirendum potius aliquid comparatæ, quàm ad continuandam earum lectionem idoneæ sint. Nunc demum, hunc libellum interpretatus, occasione qua, aliqua ex parte, nominis, quo tibi obstringor, non dicam rationibus satisfacerem, sed agnoscerem debitum, obtigisse mihi gaudeo. Nempe theologi & philosophi doctissimi ad imperatores philosophos de religione nostra conditam orationem, tibi quoque theologo & philosopho, hoc est optimo sapientissimoque uiro, offerri ac dedicari æquum erat, tibi inquam, cui tandiu maiora, imò meipsum debui. Tu pro tua benignitate, quam hætenus facillimam semper expertus sum, animum meum magis, quàm munus tantillum: & munusculi argumentum potius quàm magnitudinem perpendes: meq; id, si per ingenium atque officium licuisset, elegantius ac te dignius adornaturum fuisse, cogitabis: & æqui honiq; consules. Quod si non omnia in eo perlegendo, multa tamen iucunda tibi futura, non dubito. Quoniam ea prudentia tua est, ut non statim sis reprehensurus quòd philosophus grauis & Christianus, Gentilium passim testimonia, philosophorum, historiographorum & poetarum proferat: quòd argumentis ad naturam Diuinam eiusq; unitatem asserendam, à ratione humana profectis utatur. Postulabant hæc ea tempora: & Antoninus Imperator, apud quem perorauit, summus erat philosophus: quod uel ex libris illis duodecim qui etià nunc Græcè ab eo conscripti *πρὸς τὴν εὐρώπην*, apud me extant, luculenter apparet. Cum hoc igitur philosophandum sibi arbitratus est, sed hoc & parcius facit: & coronidem addit, rationes huiusmodi, humanas esse, nec undiquaque ueras, aut omnium assensione dignas: qualia prophetarum oracula sunt, quibus nitimur Christiani. Sed quid ego hæc tibi? Noctas Athenas. Lege igitur, quum uacabit, obsecro, Bullingere: & si quid uel ab authore dictum non approbaris, uel à me minus rectè translatum censueris, admoneto: ut uel nunc, uel olim, ea de quibus monueris, emendare, aut annotationibus nostris inferere, utilitate publica, liceat. Non solùm enim patronum te & uindicem cùm Athenagoræ, tum Gesneri interpretis, sed arbitrum atque iudicem esse cupio. Vale. Tiguri, Nonis Februarij anno Salutis

M. D. LVII.

Aa 2

ΑΘΗΝΑΓΟΡΟΥ ΑΘΗ-
ΝΑΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΧΡΙ-
ΣΤΙΑΝΟΥ ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΠΕΡΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ.

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΣΙΝ, ΜΑΡΚΩ ΑΥ-
ΡΗΛΙΩ ΑΝΤΩΝΙΝΩ ΚΑΙ ΔΟΥΚΙΩ ΑΥΡΗΛΙΩ ΚΟΜΜΟΔΩ,
Αρμενιασῖς, Σερματικῖς, ἔδε μέγιστων, φιλοσόφοις.

ATHENAGORAE ATHE-
NIENSIS PHILOSOPHI CHRIS-
STIANI APOLOGIA VEL LEGATIO PRO CHRISTIANIS

Conrado Gesnero interprete.

IMPERATORIBVS M. AVRELIO ANTONINO ET L. AV-
RELIO COMMODO, ARMENIACIS, S ARMATICIS,
et, quod maximum est, philosophis.

Qui uestrum imperium, maximi Re-
ges, Iogè lateq; per orbem terrarū
agnoscūt, moribus ac legib⁹ inter
se omnino diuersis degunt: nec eo

rū quisquā uel ulla lege, uel poenæ metu, quo
minus patrios ritus, etiā si ridiculi fuerint illi,
ut à snaiorib⁹ suis accepit, ita colere pergat, ab-
sterretur. Itaq; Iliens⁹ deū Hectorē prædicāt,
& Helenam, ueluti Adrastrīā, scientes adorāt.
Agamemnonē Iouē, & Phylonoēn Tyndari fi-
liā, Lacedæmonij: Tenē uerò Tenedij uenerā-
tur. Atheniēsēs Erechtheo Neptuni nomine
sacra faciūt. Agrauli & Pandrosi [Cecropis fi-
liarū] ceremoniæ & mysteria peragunt Athe-
nis: quæ quidē p̄ arcā aperuissent, scelus per-
petrasse existimatæ sunt. Quid multis? gentes
& nationes hominū passim ijs, quæ approba-
uerint quæq; sacris & mysterijs addictæ sunt,
Aegyptij feles etiā, & crocodilos, serpentes,
aspides & canes Diuinis honorib⁹ afficiunt.
Atq; hæc per uos omnibus licēt, hæc leges cō-
cedunt: ea nimirū ratione, q̄ numen om̄ino
tollere, scelus & impietas uideatur: deorum
autem quos sibi quisq; delegerit cult⁹, res ne-
cessaria: ut diuinæ iustitiæ metu, à malefactis
abstineāt mortales. At uos (ne quæso hinc e-
tiam uobis, quod uulgo hominum, imponat)
uel nomine tantū audito, auersamini. atqui nomina odio digna nō sunt, sed scelus ipsum
poenā & suppliciū meretur. Mansuetudinem ac lenitatem uestram, animum erga omnes
placabilem & bēnignum cum singuli suspicientes, æquab⁹ il ac pari iure utuntur: tum ci-
uitates, pro sua quæq; dignitate, suis potiūtur honorib⁹. deniq; uniuersus hic terrarū orbis,
uestræ prudentiæ beneficio, altissimā pace perfruit. Nostri tantū, qui Christiani uocamur,
nulla

ΕΥΜΕΤΕΡΑ, μεγάλοι βασιλέων, οἱ
καὶ ἐγὼ, ἅλλοι ἐθεοῦ χρόνῳ
ἐνόμοις, ἐθεοῦ αὐτῶν νόμῳ ἐφό-
βω δίκης, καὶ γαλοῖα ἢ, μὴ εἰργασ-
τα πάντα ἐργαται, ἀλλ' ὁ μὲν ἱλαεὺς θεῶν Ερεχθε-
λέγει, ἐθεοῦ Ἁελήνῳ Ἀδραστῆων ἡδὲ Ἄρμῳ ἐπρο-
κωθεῖ· ὁ δὲ λακιδάμμονι ἐθεοῦ, Ἀγχιμῆνονα Δία, καὶ
Φυλονόῳ ἄ Τυνδάρῳ θυγατῆρα, ἐθεοῦ Ἁλυοδῆ-
αν σέβει· ὁ ἄδλυοδῆ, Ερεχθεῖ πατρὸς ἰδὸνι θυῖ· καὶ Ἁ-
γχιμῆ ἄδλυοδῆ ἐθεοῦ Τηλέστῳ καὶ μυσθῆρα ἄγχι· ἐθεοῦ
Γρανδρόσω, αἰ φρομίδουσαν ἀσεβῆν, ἀνοήτῃσιν ἄ
λάρνακα. ἐθεοῦ λόγῳ, ἡθ' ἐθνη καὶ ἡμῶν, θυσιῶν κα-
τάσσει ἅς ἀθέλωσιν ἀθεοῦ ποι, ἐθεοῦ μυσθῆρα.
οἱ δὲ αἰγυπῆται καὶ αἰθίορες ἐθεοῦ κροκόδειλος ἐθεοῦ
φῆεις ἐθεοῦ ἀσπίδας ἐθεοῦ κύνες, θεῶν νομίσοσι· καὶ τῶν
πᾶσιν ἡθ' ἐπέπετε ἐθεοῦ ἡμῶν ἐθεοῦ ἡμῶν· ἡθ' ἡμῶν οὐ
μυθ' ὅλων θεῶν ἡγέει, ἀσεβῆς ἐθεοῦ ἀνόσι νομίσαν-
τες· ἡθ' οἱς ἐθεοῦ βούλεται καὶ ὡς θεοῖς, ἀναγ-
καῖον· ἡθ' πῶς ἡθεοῦ δίκης, ἀπέχοντες ἡθ' ἀδι-
κῆν· ἡμῶν δὲ (ἐθεοῦ μὴ ἴσασθε δύναιτε, ὡς οἱ πολλοί, ἡθ'
ἀνοήτοι) ἐθεοῦ ἰσχυρῶν ἀπεχθάνεθε. ὅ γιν' τὰ ἰσχυρῶν
μίσος ἀξία, ἀλλὰ ἡθ' ἀδίκημα δίκης ἐθεοῦ ἡμῶν. δὲ
ὅτι ἡθ' ἡμῶν καὶ ἡμῶν ἐθεοῦ πῶς ἀπαντα
ἐθελῶσιν ἐθεοῦ φιλαλήθῳ πῶν θαυμάσοις, οἱ μὲν καὶ
θῆρα, ἰσορρομῶντες· αἱ ἡ πολλῶν, πῶς ἀξίαν τῶν ἡμῶν
τεχνοῦ ἡμῶν· ἐθεοῦ ἡθ' ἰσχυρῶν οἰκουμενῶν πῶν ἡμῶν
σωσίσει βαθείας ἐθελῶσιν ἀελαύουσιν· ἡμῶν

ἢ οἱ λεγόμενοι Χριστιανοὶ (ὁ τ. μὲν προνοήσας
 καὶ ἡμῶν, συγχωρεῖτε δὲ, μηδὲν ἀδικουῦντας,
 ἀλλὰ καὶ πάντων, ὡς προείρηκτος τοῦ λόγου δε-
 χθῆσεται, δυσβέβητα δὲ κειμένους καὶ δικαιο-
 πᾶσι πρὸς τὸ θεῖον καὶ πᾶσι υμῶν βασι-
 λείαν, ἐλαύνει δὲ τὸ φέροντα καὶ δικαιοσύνην μόνον
 ἀφ' ἡμῶν πρὸς πολεμίων ἡμῶν τῶν πᾶσι) μη-
 νύσαι τὰ κατὰ τὸν λόγον, ἀποδοτέον δὲ καὶ πᾶσι νό-
 μῳ καὶ λόγῳ τὰ ἑαυτῶν ἡμῶν. καὶ δεόμεθα ὑμῶν
 ὡς πρὸς ἡμῶν ἡ σκέψασθε, ὅπως πασάντων ἡμῶν
 τὰ κατὰ τὸν νόμον τῶν σφραγισμένων, ὅδε γὰρ εἰς χη-
 ματὰ ἢ πρὸς τῶν δικαιοσύνην (ἡμῶν, ὅδε εἰς τὸν νόμον
 ἢ ἀφ' ἡμῶν, ἢ εἰς ἄλλο τι τῶν μισθῶν ἢ ἐλάττω) τῶν
 γὰρ κατὰ τὸν νόμον, καὶ ὅτις πολλοὶς δικαίως ἀποδοτέον
 εἰς ἡμῶν τὸ μόνον τὸ ἀντιπαύειν, ὅδε μὲν δικαιο-
 σύνην ἀποδοτέον καὶ ἀρπάζειν ἡμῶν, μεμαθησῶτες.
 ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ ἡμῶν τὸν νόμον ἀποδοτέον, καὶ
 τὸν νόμον πᾶσι πρὸς τὸν κεφαλῆς μέρῳ τὸ
 δε, εἰ τὸν χιτῶνα ἀφαιροῖν, ἡδὲ δὲ ἰδόναι καὶ τὸ ἱ-
 ματίον ἀλλ' εἰς τὰ σώματα καὶ τὰς ἑσθῆς, ὅταν
 ἀπέσπασται τὸν χιτῶνα, ἡδὲ βολβόσιν ἡμῶν, καὶ
 πᾶσι κείνοντες ὄχλον ἐγκλημάτων ἢ ἡμῶν μὲν, ὅ
 δε μέρους ἁπλοῦς, τὸ δε ἀδολοχῶσι καὶ τὸ ἱ-
 κένων πρὸς εἰς γίνεσθαι. καὶ εἰ μὲν πρὸς ἡμῶν ἐλέγχων
 ἡμῶν ἢ μικρῶν ἢ μέσων ἀδικουῦντας, καὶ ἀφ' ἡμῶν ὅ
 πᾶσι τὸ μὲν, ἀλλὰ καὶ ἡμῶν τὸν νόμον καὶ ἀφ' ἡμῶν
 ἡμῶν, ὅδε ἡμῶν ἀφ' ἡμῶν, εἰ δὲ μέρους ὀνόματι ἢ
 κατὰ τὸν νόμον (εἰς γοῦν τὸν νόμον ἡμῶν ἢ τὸν ἱ-
 ματίον λογοποιῶσιν, ἢ κρινῶν καὶ ἀκριβῶς τῶν ἀνθρώ-
 πων φήμει, καὶ ὅτις ἀδικῶν Χριστιανὸς ἐλέγχων
 τῶν ἡμῶν ἢ τὸν νόμον τῶν μεγίστων καὶ φιλαυθρῶ-
 των καὶ φιλομαθεσάτων βασιλέων, ἀφ' ἡμῶν ὀνόματι
 ἡμῶν νόμον τῶν ἡμῶν, τὸ ὡς τὸν ἢ τὸν νόμον τῶν
 τῶν ἡμῶν διδόντες καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν καὶ ἡμῶν
 ἡμῶν τῶν πόλεων, καὶ ἡμῶν ἡμῶν ἡμῶν ἡμῶν, σεμνυ-
 μῶν ὅτι πεπαισμένον συνοφρανόμενοι. ὅδε γὰρ ὁ
 πρὸς τὸν νόμον δικαιοσύνης, εἰς μὲν ἀλλ' ἡμῶν, ἀ-
 τῶν λαβόντες ἀδικουμένων, μὲν πρὸς τὸν ἢ ελε-
 χθῆσθαι καὶ ἀφ' ἡμῶν, δὲ μέρους ἡμῶν τὸ ὀ-
 νόμα τῶν ἡμῶν τὸν νόμον ἐλέγχων, ὅδε καὶ ἡμῶν τὸ
 κατὰ τὸν νόμον, τῶν δικαιοσύνην ἀδικουμένων, ἀλλ'
 εἰς τὸ ὄνομα, ὡς εἰς ἀδικουμένων, ἢ βελόντων, ὅδε γὰρ
 δὲ ὄνομα εἰς ἡμῶν καὶ δι' αὐτοῦ, ὅδε πονηρῶν ὅ-
 τε χηρῶν νομίζεσθαι δὲ τὰς ἡμῶν καὶ αὐτοῖς
 ἢ πονηρῶν ἢ ἀγαθῶν πράξεις, ἢ φιλῶν ἢ ἀγαθῶν
 φρονεῖν, ἡμῶν ἢ τῶν κατὰ τὸν νόμον, ὡς ὅτις ἀ-
 πὸ φιλοσοφίας καὶ παιδείας πᾶσι ὀνομαζόμενοι.

ἢ

nulla uobis cura est. finitis enim nos, qui ni-
 hil mali patramus, imò omnium. Int in progressu
 sermonis nostri exponet) pijsimè iustissimè
 q̄ cū erga Deū tum imperiū uestrum nos geri-
 mus, exagitari, rapi, fugari, nomē dūtaxat no-
 strū pleriq; impugnatibus. Quāobré causam
 nostrā uerbis perspicuè explicare, sumptis in
 praesentia animis, ausi sumus. Intellegitis autē
 ex sermone nostro, prorsus imeritò præterē
 omnē legem ac rationē hæc mala nos sustine-
 re. Proinde uos obsecram⁹ ut & nostri aliqua
 curā suscipiatis, quò aliquando tandē ab hu-
 iusmodi calūniatoribus iugulari desinamus.
 Nō mouet nos dānum quod facultatibus no-
 stris aduersarij moliuntur: nō q̄ existimatio
 famæ & honoris nostri imminuatur itegritas,
 nō si quid aliud huiusmodi aut etiā maius est
 (cui nocere homines queat, metuendū id no-
 bis uidetur.) Quippe hæc etiā si uulgò maximi
 fiant, contēnere solem⁹. Nō solū enim, si ua-
 pulemus, regerendis uerbis abstinere: &
 ijs qui nos nostraq; inuadunt aut diripiunt, li-
 tē nullā intēdere didicimus: sed insuper illis,
 quanuis colaphū infixerint, alterā quoq; ca-
 pitis partē præbere: his uerò, si tunicā abtule-
 rint, pallium etiam addere. Corporibus & ui-
 tis nostris, postquam renuntiatum à nobis est
 opibus, insidiantur: & criminum aceros ad-
 uersus nos debilerant, quæ neque in mentē
 unquam nobis uenerunt: sed in ipsos potius
 eisq; similes dici oportebat. Quòd si quis uel
 parui uel magni alicuius criminis nos conui-
 cerit, non deprecamur supplicium: sed uel
 crudelissimum illud tolerare parati sumus.
 At si nomine tenus dūtaxat accusamur (nam
 in hunc usque diem quæ de nobis spargun-
 tur, promiscuæ incertæque famæ commenta
 sunt: neque Christianorum quisquam ullius
 criminis conuictus est) uestrum iam fuerit,
 maximi, humanissimi, sapientissimi que Re-
 ges, ab hac iniuria legibus nos uindicare: ut
 quemadmodum in toto terrarum orbe cum
 singuli, tum uniuersi & oppidatim benefice-
 tia uestra communi bono fruantur: sic nos
 quoq; gratias uobis habeamus, & q̄ à calūniis
 liberati sumus, gaudentes gloriemur. Neque
 enim iustitiæ & æquitati uestræ decorum hoc
 fuerit, si aliorum nemo criminis de quo infi-
 mulatus est, condemnetur, nisi conuictus: ad
 uersum nos uerò maior sit uis nominis, quàm

quæ iudicij conueniunt argumentorum & probationum. Etenim iudices non tam quid
 commiserit reus aliquis nostrum, inquirunt, quàm ipsi nomini tanquam certo sceleri illu-
 dūt, quū tamen nomē ipsum, per se & quatenus nomē est, bonum malū ue existimandū sit
 nullum sed tale profectò iudicandum unum quodq; qualis res ipsa aut actio, qua de prædi-
 catur, fuerit, id quod uos philosophiæ & omnium disciplinarū gnari, melius cognoscitis.

summū Deū ex operib⁹ quæ oculis & uisu nō
stro usurpant, apparentq; aere, caelo, terra,
percipiēti illum esse coniectans (omniū au-
thorē) cuius hæc opera sunt, & cui⁹ spiritu re-
guntur. Huic & Sophocles assentitur.

Vnum re uera numen est, & unicum,

Quod cœlum & terrā nutu condidit suo.
Vterque scilicet illorum, Dei naturam ex tan-
ta pulchritudine mūdi tū inuenit, cum unum
esse, & ubi illum esse oporteat, ostēdit. Philo-
laus quoque uniuersa tanquam in carcere à
Deo cōtineri dicens, simul unum esse ipsum,
simul & materia superiorem non obscure in-
finuat. Porro Lysis (& alius quidam philoso-
phus) in hac sententia fuerunt, ut Deum nu-
merum quendam esse putarent: alter, ineffa-
bilem: alter uerò excessum illum quo nume-
rus maximus proximum sibi superat. Ergo si
numerus maximus, ut Pythagoricus placet,
denarius est (qui & quaternarius est, & ratio-
nes tum numerales, tum harmonicas omnes
continet) eum uerò proximè nouenarius an-
tecedit, Deus unitas fuerit, hoc est unus. uni-
tate enim denarius proximum sibi numerum
excedit. Plato etiam & Aristoteles quid sen-
serint, nunc dicam: non quòd placita philoso-
phorum de Deo omnia & studiose exponere
instituerim. Noui enim uos, quantum intel-
ligentia simul & uimperij præstatur omnibus
tantum etiam exquisita scientiarum cogni-
tione excellere: ita in singulis pariter sapien-
tiæ partibus uersatos, ut nihilo inferiores sitis
illis qui unam duntaxat aliquam sibi excolē-
dam delegerunt. Sed quoniam commodè ex-
plicare nequeo, non solos nos Deum unitate
circumscribere, nisi philosophos eiusdem opi-
nionis nominauero, ad proferenda singulorū
dogmata deflexi. Sic igitur Plato, Opificem &
patrem uniuersi & inuenire difficile est: &
quom inuenieris, omnibus effari impossibile.
De uno uidelicet ingenito æternoque Deo scē-
tiens, nam etsi alios quoque hoc nomine di-
gnatur, ut Solem, Lunam & stellas: genitos ta-
men illos fatetur: (ut quum ibidem Deū sum-
mum his uerbis concionantem inducit) Dij
deorum, quorum opifex ego & pater sum, hæc attendite, Quæ à me facta sunt, me ita uolen-
te indissolubilia sēnt. Omne siquidem quod uinctum est, solui potest. Sed mali est, quod
pulchrè compositum est, seque habet bene, uelle dissoluere. Quapropter, quia generati e-
stis, immortales quidem & indissolubiles omnino non estis, nec tamen unquam dissolue-
mini, nec mortis fatum subibitis. Nam uoluntas mea maius præstantiusque uobis est
uinculum ad uitæ custodiam, quàm nexus illi quibus estis tunc quum gignebamini, col-
ligati. Quòd si non impia est hæc Platonis de uno uniuersitatis ingenito Deo sententia:
ne nos quidem fuerimus impij, qui illum agnoscamus & obseruemus Deum, cuius ut uer-
bo fabricata sunt, sic spiritu continentur hæc uniuersa. Aristoteles uerò eiusq; sectatores Deū
& ipsi unum celebrant, sed illū, tāquam animal quoddam, ex corpore & anima cōponunt,

τῶν ὀργῶν ὅφειτ' ἀδύλακτον εὐδοκίαν φανόμοια ἀ-
ρῶν, ἀλλ' ἐφ' ἧς οὐδὲ τὰ ποιήματα, ἢ ὑφ' ὅτι πᾶ-
σιν ἐν μὲν ἀνοχέει, ὡς ἐν τῇ λαμβανῇ ἐν ἑαυτῷ
συνεῖδ' ἂν τ' ὅτι τῶν ἰσοφικῶν.
Εἰς ταῖς ἀληθείαις, εἰς ἐσμὸν θεῶν.
Ὁς ἑρανοῦ τ' ἐτὸν ἐν γαίαν μακρῶν.
πῶς τῶν τῶν θεῶν φῶσιν τῆν κέλευσιν τοῦ ἐκείνου πλη-
ρουμένων ἐκείνῳ, καὶ πού τις ἐν τῷ θεῷ, καὶ
ὅτι γὰρ δὲ εἶναι, διδασκῶν. καὶ φιλόλατ' ἔλε, ὡς
πῶρ γι φερῶν, καὶ τὰ ἴσα τοῦ θεῶν ποιεῖν ἡδύναται
λέγων, καὶ τ' ἴσα εἶναι, καὶ τ' αὐτοῦ τῶν ἴσων. δει-
κνύει λύσις δὲ καὶ ὅφει. ὁ μὲν, ἀεὶ μὲν ἀρῶν ὅ
ἐξέται τῷ θεῷ, ὁ δὲ, τῶν μεγίστου τῶν ἀριθμῶν τῶν
πῶρ τῶν ἐγγυτάτων ἰσοφικῶν. εἰ δὲ μέγιστος μὴ
ἀριθμῶς ὁ δ' ἐκεί, ἢ τῶν ἐν ταγορικῶς ὁ τῆρακτύς.
τε ὡν, καὶ πάντας οὗ ἀριθμητικῶς καὶ οὗ ἀρῶν-
νίος πῶρ ἐκείνους, τῶν δ' ἐγγύς τῶν ἀκρίτων ὁ
γνῶναι μονάς ἐσμὸν ὁ θεῶν, τῶν ἐσμὸν εἶναι. γὰρ ἴσα
ἐκεί ὁ μέγιστος τῶν ἐγγυτάτων ἐλάττω αὐτῶν. πλά-
των δὲ καὶ Αἰσιονότου (καὶ ὅτι ὡς αὐτῶν ἀκρίτων τῶν
λόγῳ τῶν φιλοσόφων ἐπ' ἀκριβῆς, ὅτι εἰ ἀ-
ρῶναι πῶρ θεῶν, δ' ἐξέειμι. οἶδα γὰρ ὅτι ὅσον σὺν
σε καὶ ἰχθὺν τῶν βασιλείας πάντων ἰσοφικῶν, τῶν
σῶν τῶν τῶν πᾶσαν παιδ' ἐκεί ἀκριβῶν, πάντων
κρεῖττε ἔστω καὶ ἐκείνους παιδείας μέγιστος καὶ ὅσον
δοῦντες, ὡς οὐδ' εἰ ἐν αὐτῶν μέρῳ ἀκριβῶν μι-
νοὶ) ἀλλ' ἐπειδὴ ἀδύνατον διακρίνειν αὐτῶν τῶν ἀ-
σέως ὀνομάτων, ὅτι μὴ μόνον εἰς μονάδα τῶν θεῶν
κατακλύμεν, ἀλλ' τὰς δόξας ἰσοφικῶν φησὶν
οὐδ' ὁ πλάτων, τῶν μὴ οὐδ' ὡς τῶν πάντων
τῶν δὲ τῶν πάντων ἐν τῶν τῶν ὀργῶν, καὶ ἐν ὅντα, εἰς
πάντας ἀδύνατον λέγειν. γὰρ τῶν ἀρῶν τῶν
καὶ αἰδίου νοῦν θεῶν. εἰ δ' οἶδ' ἐν καὶ ἀλλοῦς, οἶον
ἡλιον καὶ σελεύην καὶ ἀστῆρας, ἀλλ' ὡς γῆν οὐδ'
οἶδ' ἐν αὐτοῦς. θεοὶ θεῶν ὡν ἐγὼ δημιουργός, πα-
τήρ τῶν ὀργῶν, ἀδύνατον ἐμὸν μὴ θεῶν τῶν τῶν
ὄντων ἐν τῶν, λυτῶν. εἰ τῶν ὄντων ἐσμὸν ἀδύνατον
πλάτων, γὰρ τῶν δημιουργῶν τῶν ὄντων νοῦν ἀρῶν-
νῶν θεῶν οὐδ' εἰς ἡμῶν ἀδύνατον, ὑφ' οὗ λόγῳ δὲ δὲ ἡμι-
οὔρηται καὶ τῶν τῶν αὐτῶν ἀδύνατον σὺν ἰσοφικῶν
τὰ πάντα, ὅσον εἰδ' ὅτι εἰς κρεῖττε θεῶν, ὅτι ἡ
σοφίης τῶν οἶα τῶν αὐτῶν, γὰρ ἀγούσης οἶον εἰς ὁ σὺν
τῶν ἐκ ψυχῆς ἰσοφικῶς σὺν ἡμῶν λέγουσι τῶν θεῶν
σδ

CHAMMIDI

corpus

σώμα μὲν αὐτὸ τὸ αἰθέριον νομίζοντες, τοὺς τε
πλανητικοὺς ἀστέρους καὶ τὸν σφαιρακτικὸν ἑπλανῶν,
κινητικὰ κυκλοφορητικῶς, ψυχῶν δὲ, τὸν αὐτὸν τῆς
νύκτος τὸ σῶμα τὸ λόγον αὐτὸν μὲν ἐκινῶν, αἰ
τιῶν δὲ τῶν κινήσεως γινώσκων. οἱ δὲ ἀπὸ τῶν
σῶμα, καὶ ταῖς πρὸς τὸν αἰθέρα καὶ τὰς ἀστέρας
ἐκείνους, δι' ἧς φασὶ τὸ πνεῦμα χωρεῖν τὸ θεῶν, πλε
θύνουσι τὸ θεῶν τῆς οὐρανόσφαιρας, τῶν γὰρ ὄργων ἕνεκα νο
μίσει τὸν θεῶν. εἰ γὰρ ὁ μὴ θεὸς πῦρ πνεῦμα ὁ
δὲ βαδίζον ὑπὸ γῆρας ἡσυχίας, ἐμπροσθεν φῶς ἀ
παντασὶ ἀσφραγιστικῶς λόγος, καὶ οὐδὲ ἐκείνους
καὶ ἐμμετρικῶς γίνονται, τὸ δὲ πνεῦμα αὐτὸ διή
κει δὲ ὅλα τὰ ἡσυχίας ὁ θεὸς εἰς κατ' αὐτῶν, Ζεὺς μὲν
ἡστὸν ἔχει τὸν αἰθέρα, ὀνομαζόμενον Ἡρα δὲ, ἡστὸν τὸν
ἀέρα καὶ τὰ λοιπὰ καὶ ἐκείνους τὸν ἄλλο μέρους δὲ
ἡσυχίας καὶ ἀστέρας. ὅταν ἔρ τὸ μὴ ἔρ τὸ θεῶν,
ὡς αὐτὸ τὸ πνεῦμα, καὶ μὴ δέλωσι, τῆς πᾶσι συμ
φαινῶνται, αὐτὸ τὰς ἀστέρας τῶν ὅλων πρὸς ἀγνοητικῶς.
ἡμεῖς δὲ κρατῶμεθα τὸν ἀσφραγιστικῶν τὸ πνεῦ
μα καὶ τὸν ἔρ τὸν θεῶν τῆς ἀειτίας, τῆς μὴ ἐπ' ἀ
δείας θέναι καὶ λέγειν. καὶ γὰρ φεμὸν ποῦ τὸ θεῶν
ἀδελφῶν ἐφ' ἡμῖν δὲ κείνους νόμοι, οἱ ἐχόμενοι δὲ, π
καὶ νοῦμεθα ὅρα δὲ περὶ δὲ κείνους, ἕνεκα θεῶν ἐπ' ἡ
ἀλλοθίας σήμερις ὡς λόγοις πρὸς ἡμᾶς, ποιητικῶς
μὴ γὰρ ὡς φιλόσοφοι, ὡς ὡς ἄλλοις ἐπιβαλοῦν,
ἐχρηστικῶς κινητικῶς μὴ, ἡστὸν συμπαθεῖαν ἐκπα
ρατὰ θεῶν πνοῦς, καὶ τὸ αὐτὸ αὐτὸ ψυχῆς ἐκείνους
ἡστὸν, εἰ δὲ κείνους ἐν ἑμῖν ὡς νοῦσαι τὴν ἀλήθειαν.
ὅσα τὸν δὲ δὲ κείνους ὅσα πρὸς ἀγνοητικῶς ἐκ ἐν ἑμῖν
ταῦτα ὅσα τῶν θεῶν ποῦ δὲ ἀξιώσαντες ἀμάρτυρας, ἐκ
λατῶν ἀντὶ τῶν ἐκείνους. διὸ καὶ ἀλλοθίας ὡς λόγος ἐκ
μῆτος αὐτῶν καὶ ποῦ δὲ καὶ ποῦ δὲ ἄλλοις καὶ πε
ρὶ δὲ κείνους καὶ περὶ νόμοι. ἡμεῖς δὲ, ὡς νοῦμεθα καὶ
περὶ δὲ κείνους, ἐχόμενοι πρὸς τῶν μαρτυρίας, οἱ
πνεῦμα τῶν θεῶν ἐκπεφωτιστικῶς καὶ ποῦ τὸ θεῶν
καὶ περὶ τῶν θεῶν. εἰποῦσι δὲ αὐτῶν ἡμεῖς, συ
νοῦσαι καὶ περὶ τῶν ἀντὶ τῶν θεῶν διὰ τῶν ἀλλο
θίας πρὸς τῶν θεῶν. ὡς ἐμμετρικῶς. πρὸς ἀγνοητικῶς
πρὸς τῶν θεῶν τῶν θεῶν πνεῦμα, ὡς ὄργων
κινητικῶν τῶν ἀσφραγιστικῶν σῶματῶν, προσέχειν διὰ
τῶν ἀσφραγιστικῶν. ὅσα τῶν ἀσφραγιστικῶν ὅσα δὲ τῶν
πνεῦμα πνεῦμα θεῶν, ὅσα τῶν ἀσφραγιστικῶν, ἐν ἑμῖν
καὶ τὸν λογισμὸν ἡμῶν ἐκ τῶν πνεῦμα. εἰ δὲ ὡς
ἀσφραγιστικῶς πνεῦμα ἡσυχίας, ἡστὸν γὰρ ἡμῶν καὶ
πνεῦμα ἡσυχίας, ἡσυχίας ἐκείνους αὐτῶν. γὰρ ἡμῶν ἐκ
πνεῦμα εἶναι ἡσυχίας αὐτῶν. ὡς γὰρ εἰ θεοί, ὅ
μῆτος ἀλλοθίας ἐκ τῶν ἀσφραγιστικῶν καὶ γῆρας, ὄν
μῆτος ἀλλοθίας ἐκ τῶν ἀσφραγιστικῶν καὶ γῆρας, ὄν

corpus eius ethereu (uel ipsum atheré) esse ar
bitrati, & stellas erraticas, & siderum fixorú
sphæram, quæ in orbé suo motu aguntur: ani
má uerò, rationé motionis istius, quæ quidé
ipsa nó mouetur, sed corporis motú efficiat,
eicq; præsit. Porrò Stoici etiãsi nominibus,
pro diuersitate materiæ per qua spiritum Dei
penetrare aiunt, alijs atq; alijs utentes, multi
plicare Deam uidétur: re ipsa tamen unicum
esse Deú statuunt. Quippe si Deus est ignis ar
tificiosus, ratione & uia ad generationem &
creatione mundi procedens, omnes femina
les & primigenias rationes in se complectés,
iuxta quas rei singulæ fato fiunt: spiritus auté
ipfius múdum uniuersum penetrat: sequitur
ex illorum quoq; sententia, ut Deus sit unus:
isq; dicatur à Græcis Ζεὺς, ea parte materiæ,
qua feruet: Ἡρα uerò, (id est luno) qua aer est:
& alijs, iuxta singulas materiæ per quam tran
sit, partes, nominibus appelletur. Quú igitur
Deum esse unú, pleriq; omnes ut plurimú uel
inuiti consentiant, ubi ad uniuersorum prin
cipia animum applicauerint: nosq; Deum il
lum esse asseramus, qui hanc rerú uniuersitaté
digessit: quí sit ut illis impune pro arbitrio de
Deo tú scribere tú loqui liceat, nobis uerò ad
uerlaria lex sit? qui tamen q; Deú esse unicum
& recté sentiamus, & iure credam, signis atq;
rationibus uerissimis astruere possumus. Et
enim poëta & philosophi qui pbabiles qual
dã & suo cõsentaneas ingenio rationes, ut a
lijs quoq; in rebus indagadis, sequi se oport
re putabát: irapulsí quidé diuinitus primú ut
hoc aggredéretur, sua quisq; & propria intel
ligentiæ ei, Deú inquirere, taquã inuenturi, ni
mia de se fiducia conatisunt. Nò tú illú, cuius
uis ad eò imméfa patet, uel reperire, uel animo
& cogitatione cõplecti potuerunt: meritò qui
dè, q; Dei notitiã non ab ipso peterét Deo, sed
intra se quisq; eú disquireret. Hinc adeo factú
est ut alij aliter pronuntiarét de Deo, de mate
ria, de formis, de mundo. At nos sententiæ fi
dei quæ nostræ testes habemus Prophetas: qui
spiritu diuino de Deo ac rebus diuinis disse
ruerunt. Hic uestrum (Imperatores) iudicium,
& ueltram erga uerum numen pietatem, qui
bus plerofq; excellitis, appellamus: equumne
& hominis ratione dignum sit, ut fides spiri
tui diuino, qui Prophetarum ora tanquam

instrumenta permouit, abrogata, humanis persuasionibus adhibeatur. Porrò Deum esse unum, uniuersitatis huius opificem, ut professionis nostræ etiam rationes percipiat, hoc modo considerate. Si duo aut plures ab initio dii fuerunt, uel coniuncti illi pariter in una eadémque natura, uel separati fuere singuli. At coniuncti simul esse non poterant, utpote dissimiles, nam ut diuinitate similes sint: eo tamen erunt dissimiles, quòd alij ingeni (unus nempè uerus, & summus Deus, ingenuus est) alij uerò geniti sint.

Genitum

esse fatemur: quos opifex & architectus mudi Deus uerbo suo tanquam in classes ordinauit centuriauitque, ut elementa, caelos, mundum, & quae in mundo sunt, uicisque & ordinem omnium moderarent. Quod si accuratius forte causam nostram expono, principes, non est quod admiremini: idcirco enim hoc facio, ut ueritatem noscatis exactius, neque uulgata de nobis ac sine ulla ratione sparsam existimationem, ceu fluctum quaedam aut aestum impetuofum, sequamini. Possimus certe etiam per ipsa religionis nostrae [quae uita moresque continent] dogmata, approbare uobis quam non simus a numine alieni. Quae sunt igitur placita illa & pronuntiata, quibus nos assuesfacimus? Dico uobis, Diligite inimicos uestros: bene precamini execrantibus uos: orate pro ijs qui uos infectantur, ut fiat filij Patris uestri qui in caelis est: qui solem suum exoriri facit bonis & malis, & pluuiam demittit iustis ac iniustis. Permittite hic mihi, obsecro, dicendi, imò exclamandi altius libertate, quam mihi coram Regibus philosophis differenti non negatum iri spero. Ecquidnam illorum qui syllogismos resoluunt, & ambiguae dicta dissolunt, & origines dictionum exponunt: aut illorum qui homonyma & synonyma [aequiuoca & uniuocae] qui Latine dicunt] & catagoremata [praedicamenta uel summa genera rerum] & axiomata, & quid sit subiectum, quid praedicatum, docent: his & huiusmodi edisserendis auditores suos se beatturos polliciti: ecqui illorum, inquam, tam puri & synceri sunt animi, ut odij loco amore profequatur inimicos: ut male dicta in eos qui effutire ea coeperunt, animo summa moderatione composito, non regerant, sed bene precantur: & pro ijs qui uitae ipsorum insidiantur, Deum orant? Quin contra potius illi nunquam non pergunt aduersus eos a quibus offensi fuerint, nefanda quaeuis excogitare: & saepe aliquid in eos mali patrare cupiunt: nec benefacendi hominibus, sed arte bene dicendi scopum sibi proponunt. Apud nos uero homines etiam priuati, qui ex manupretio uicitant, & aniculae, si nullam dicendo profectio nis suae utilitatem exhibere queant, reb' ipsis & operibus ea declarant. Neque enim orationes compositas recitant, aut annumerant uerba, sed actiones honestas & uirtutum exempla de se praebent: dum percussi non reperiunt, spoliatis dicam non scribunt, petentibus largiuntur, proximos [quosque] tamquam seipsos amat. An uero, nisi Deum genus humanum respicere, ei que praesente putarem, ad eam puritati & innocentiae stude remus? Nequaquam. Sed quoniam persuasissimi sumus, Deo qui & nos & mundum hunc condidit, transacta hic uita totius rationes nos reddituros, moderatum, benignum & plerisque cōtempnū uiuendi genus deligimus. Quippe nullum in hac uita tantum malum, etiam capitis periculum agatur,

φαιλῶν, ὅς ὁ ποιητὴς ὁ δημιουργὸς ὁ κοσμοθεὸς ὁ θεὸς
 τῶν πάντων ἀντὶ τοῦ λόγου δένειμι, καὶ διέταξε παρὰ τὰ
 τὰ σοχέα ἐν ἡμῶν ὄψεσιν, καὶ τὸν κόσμον καὶ
 τὰ γινώσκοντα τὸν πόντον διέταξε. καὶ δὲ ἀκαταβίβητος
 διέταξε τὸν καὶ ἡμᾶς λόγον, καὶ δὲ ἀκαταβίβητος, ἵνα
 γὰρ μὴ τῆ κοινῆ ἀλόγου σωμα ποφρῶδε γνώμῃ,
 ἐχρηστέ δὲ τὰ λυθρὰ εἰδέναι ἀκριβολογούμεαι, ἐπεὶ καὶ
 δὲ αὐτῶν τῶν λογικῶν οἷς πρὸς ἑαυτοὺς, ἐκ αὐθρο
 πησὶς ὄσιν, ἀλλὰ θεοφάτοις ὁ θεοδιδάκτοις, πᾶ
 σαι ἡμᾶς, καὶ ὡς ποδὶ ἀθέων ἔχειν, δὴ ἀμάμετα, πῆ
 οὐκ ἡμᾶν οἱ λόγοι οἷς γινώσκόμεθα; λέγω ὑμῖν ἀ
 γαπᾶτε ὅσιν ἐχθροὺς ὑμῶν, διλογεῖτε ὅσιν κατὰ
 μῶν, πρὸς δὲ ἕχθροὺς ὑμῶν τῶν διακόντων ὑμῶν, ὅ
 πῶς γινώσκοντες ἡμεῖς τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν γινώσκοντα
 νοῦν, ὅς τὸν ἡλίον ἀντὶ ἀνατέλλει καὶ πονηρὸν καὶ
 ἀγαθόν, καὶ βρέχει καὶ δικαίους καὶ ἀδίκους, ἀπ
 τρέψασι γινώσκοντα τὸν λόγον θεοῦ μετὰ πολ
 λῆς κραιγιῆς γεγονότος. ἀπὸ παρρησίας ἀναγα
 γᾶν, ὡς καὶ βασιλέων φιλοσόφων ἀκρολογῶν. π
 νόσιν γὰρ ἢ τῶν ὅσιν συλλογισμοὺς ἀναλυόντων καὶ
 τὰς ἀμφιβολίας διαλυόντων καὶ τὰς ἐτυμολο
 γίας ἀσφαλίζοντων, ἢ τῶν τὰ ὁμόνομα καὶ συ
 νόνομα καὶ κατηγορήματα καὶ ἀξιώματα, καὶ
 τί τὸ ἄποκρίμα, καὶ τί τὸ κατηγορημα, διδασκα
 νας ἀκρολογῶν δὲ τῶν ὅσιν τῶν ὅσιν τῶν λόγων ὁ
 πηροῦνται ὅσιν σιωπόντας ἔσως ἐκκεκασμένους
 εἰσὶ τὰς ψυχὰς, ὡς αὐτῶν τῶν μισθῶν ὅσιν ἐχθροὺς, ἀγα
 πᾶν, καὶ αὐτῶν τῶν μετρίωταρον, καὶ ὡς ἀγορεύ
 οντες ὅσιν πρὸς κατὰ τῶν τοιδοσίας, διλογεῖν, ὁ
 ὅσιν τῶν ὑμῶν βασιλέων ὅσιν εἰς τὸ ζῆλον, πρὸς δὲ ἕχθρο
 οἱ τῶν ἡμῶν ἀεὶ διακλῆσι καὶ ὅσιν τὰ ἀπὸ τῶν
 ἐπ' αὐτοῦ τῶν μετὰ λυθρῶν, καὶ αὐτῶν τῶν ἐργῶν
 ὅσιν ἀπὸ θυμοῦ καὶ κακῶν, τέχνῃ λόγων, καὶ ὅσιν
 ἐπὶ δὲ τῶν ὅσιν, τὸ πρᾶγμα πεποιημένοι, πρὸς δὲ
 ἡμῖν ὑποκρίνεται καὶ διδασκᾶν ὁ χριστὸς καὶ ἡμῶν
 ὅσιν, εἰ λόγων τῶν ὅσιν πρὸς ἡμῶν εἰσὶν ἀδύνα
 ται τῶν ὅσιν τῶν λόγων, ὅσιν τῶν ὅσιν πρὸς ἡμῶν
 σεως ὅσιν πρὸς ἡμῶν ἀπὸ τῶν ὅσιν ὅσιν ὅσιν
 μονοῦσιν, ἀλλὰ πρᾶξις ἀγαθῶν ὅσιν ἀπὸ τῶν ὅσιν
 παύονται μὴ ἀντιτύπῃν, καὶ ἀπαρῶν μὴ δι
 κάζειν, πρὸς αὐτοῦσιν διδόναι, καὶ ὅσιν πρὸς ἡμῶν
 γὰρ ὅσιν ὡς ἑαυτοῦσιν, ἀρα τῶν ὅσιν, εἰ μὴ ἐφῆσιν
 θεὸν τῶν ὅσιν ἀπὸ τῶν ὅσιν γινώσκοντες, ὅσιν αὐ
 ἑαυτοῦσιν ἀπὸ τῶν ὅσιν καὶ ἐπὶ ἐμῶν, ἀλλ' ἐπεὶ πε
 πῆσιν μετὰ ὅσιν πρὸς ἡμῶν τῶν ὅσιν τῶν λόγων
 τῶν πεποιημένων ὅσιν ἡμῶν ὁ κόσμος θεὸν, τὸ μῆτιν
 ὁ φιλοῦσιν καὶ ἀπὸ τῶν ὅσιν πρὸς ἡμῶν εἰσὶν ἀπὸ τῶν
 ὅσιν, ὅσιν τῶν ὅσιν πρὸς ἡμῶν καὶ ὅσιν τῶν ὅσιν
 ζῶντες καὶ τῶν ὅσιν τῶν ὅσιν ἀπὸ τῶν ὅσιν πρὸς
 ὅσιν

pifex
ment
nihil
quis
stabil
rem f
& h

ἢ ἐκείνη μετὰ τὸ πρῶτον καὶ φιλανθρώπου καὶ
 ἡλικίας βίου πρὸ τῶν μεγάλων δεικνύσθαι. Πλάτων
 οὐ μὴν καὶ Ραδάμανθου δικαστήν καὶ νο-
 λαστήν αὐτὸν πονηρῶν ἐφ' ἡμέτερον, καὶ μινωσ τῆς,
 καὶ Ραδάμανθου ἡλικίαν, καὶ τὸν πατέρα τὸν δὲ ἴδοντα
 φησὶν Ἰσφοδύξην δακρυκρῶν καὶ κρῖνον καὶ πῖνον,
 καὶ ἄλλοι ἄλλα νομίζοντες, φάγωμεν, καὶ πῖνον,
 ἡμεῖς γὰρ ἀφ' ἡμετέρων καὶ τῶν δαίμων, βαδῶν
 ἡμεῖς καὶ λήλυτοι πειθεμένοι, (ὅτι καὶ ἡ δαίμων δὲ
 δαίμων) πρὸς δὲ τὸν θεὸν βῆμα ἀνθρώπων ἢ, τῶν
 ἡλικίαν τῶν δαίμων, ὀλίγον καὶ μικρὸν τῶν ἀξίων βίου λή-
 λυτοι σμῖνοι, ἔσθ' ἡμῶν ἡμετέρων πῶν τοῦτο, ὅτι
 ἡλικίαν δαίμων τῶν πρὸ ἀνθρώπων λόγον εἰδέναι τίς ἢ ὁ
 πατὴρ πρὸς τῶν πατέρων ἡλικίαν, τίς ἢ ὁ πατὴρ
 πρὸς τῶν ἡμετέρων ἡλικίαν, τίς ἢ ὁ πατὴρ πρὸς
 τῶν πατέρων καὶ δαίμων, ἡμετέρων, τῶν πρὸς
 ἡλικίαν, τῶν πατέρων, τῶν πατέρων, πολὺ δὲ ἡλικίαν
 καὶ εἰπεῖν λόγον, τῶν ἐκ δαίμων βίου εἰδέναι, καὶ
 ἡλικίαν ὄντων ἀπὸ πάντων ἡμετέρων δαίμων ἀδ-
 ἡλικίαν, μέγα τὸ πρὸς δὲ φιλανθρώπου πόταρι, ὡς
 καὶ ἡμῶν εἰργασίαν αὐτὸν φίλος (καὶ γὰρ ἀγαπᾷτε,
 φησὶ, αὐτὸν ἀγαπᾷτε, καὶ δαίμων τῶν δαίμων ἡ-
 λικίαν ἡμῶν, τίνα μὴ δὲ ἡμετέρων) φησὶ δὲ ἡμετέρων
 τῶν πρὸς τῶν βιωτῶν βίου, ἡλικίαν καὶ δαίμων ἡ-
 λικίαν, ἀπὸς μετὰ θεοῦ βῆμα τῶν δαίμων οὐκ
 μικρὰ ἀπὸ μεγάλων, καὶ ὀλίγα ἀπὸ πολλῶν, ἡλικίαν
 τῶν πρὸς τῶν ἡμετέρων ἡλικίαν. καὶ γὰρ τὸ μέγα καὶ τῶν
 ἡμετέρων δαίμων, μικρὰ μέρη τῶν πάντων, τῶν πρὸς
 ἡλικίαν δαίμων ἡλικίαν, ἐπεὶ δὲ οἱ πολλοὶ τῶν ἡμετέρων
 ἡλικίαν ἡμῶν τῶν ἀδελφῶν, ἐπὶ ὅταν τίς δαίμων
 ἡλικίαν τῶν θεολογικῶν λόγων, μετὰ τῶν τῶν δαίμων
 βίου βιωτῶν νόμων, ἡλικίαν καὶ τῶν καὶ αὐτῶν
 τῶν πόλεσι θεὸς ἀγαπᾷ: σκέψασθε μοι αὐτῶν ἡ-
 λικίαν ὡς πρὸς ἡλικίαν, καὶ πρὸς τῶν πρὸς τῶν
 ἡλικίαν. ὁ πρὸς τῶν πάντων δημιουργὸς καὶ
 πατὴρ, ὅν δαίμων αἰματῶν, ὅν δὲ κτίστης, ὅν
 δαίμων τῶν ἀνθρώπων ἡλικίαν καὶ τῶν δαίμων, αὐ-
 τῶν ὅν ἡλικίαν δαίμων, αὐτῶν δαίμων ἀπὸς δαίμων.
 ἀλλὰ θύσασθε αὐτῶν μετὰ τῶν γυνώσκων μετὰ τῶν ἐξέ-
 ταν καὶ σωσφαιρώσε αὐτῶν ἡλικίαν, καὶ τῶν γυνώ-
 κων δαίμων ἡλικίαν, τίς ἡλικίαν τῶν ὁδῶν εἰς
 δαίμων, καὶ δαίμων τῶν φῶς ἀπὸ τῶν σκό-
 πων, τίς ἡλικίαν τῶν ἀπὸ τῶν ἀπὸ τῶν ἐπὶ τῶν
 σπῶν ἀπὸ τῶν γυνώσκων ἀπὸ τῶν ἐπὶ τῶν ἀπὸ τῶν
 ἀπὸ τῶν ἐπὶ τῶν ἀπὸ τῶν ἐπὶ τῶν ἀπὸ τῶν ἀπὸ τῶν
 θεῶν

agatur superuenire nobis posse arbitramur,
 quod non omnino fit minimi, imò nihili fa-
 ciendum, præ illa quam à summo iudice ex-
 pectamus olim felicitatē, mansuete, benigne
 moderatæ quæ uitæ causa, nobis promissa. Pla-
 to à Minos & Radamantho iudicandos pu-
 niendosq; malos pronuntiauit: nos uerò ne-
 que si Minos aliquis fuerit: nec si Radamath⁹,
 aut horum etiam pater, iudicij Dei ab illo ui-
 tari posse asserimus. An uerò illi quibus hæc
 sententia animo inoleuit, Edamus, bibamus,
 cras enim moriemur: & mortem, profundum
 quendam somnum rerumque omnium obli-
 uionem statuunt, (ut ille ait, Germanus mor-
 tis somnus) pietatis in Deum studiosi uiden-
 tur, nos non uidemur, qui innocentia & fan-
 citati uitæ omnem operam damus, ut deite-
 mus iudicium? nos inquam, qui præsentē hæc
 uitam minimè magni facimus, & illum dun-
 taxat ducem pertransentes sequimur: quem
 utpote Deum cum uerbo suo cognoscere o-
 ptamus, ut quænam Filij ad Patrem sit unio,
 intelligamus, quid Pater cum Filio communi-
 cet, quid sit Spiritus: quæ unitas trium, quæ
 discretio unitorum, Spiritus scilicet, Filij & Pa-
 tris. & qui longè præstantiorem quàm uerbis
 exprimeret quisquam ualeat, eam quæ nos ex-
 cipiet uitam agnoscimus: si puri ab omni cri-
 mine ad ipsam transferimur: qui deniq; ad eò
 benigni sumus, ut non amicos tantum, sed ini-
 micos etiam diligamus. Si enim redamētis, in-
 quit, illos qui uos amant, & mutuum detis il-
 lis qui uobis etiam dederint: ecquidnam me-
 remini? Tales inquam nos quum simus, existi-
 mamur impij. Ethæc quidem parua è magnis,
 pauca è multis retulimus, ne nimium impor-
 tuni uobis aut molesti essemus. Nam & qui
 mel aut unum explorant, exigua tantum par-
 te gustata, de toto iudicant. Cæterum quo-
 niam multi sunt qui nos, quum impietatis nu-
 men tollentis crimine arcessant, ne minimam
 quidem ipsi cognitionem Dei habent (homi-
 nes planè rudes, neque uel de natura uel de
 Deo doctrina ulla imbuti,) pietatem uerò ex
 sacrificiorum ritibus metiuntur, & nos incu-
 sant quod non eosdem quos pleræque ciuita-
 tes deos colamus: rem ita considerate Impera-
 tores: & primùm cur sacra non faciamus. O-

pifex ille & pater uniuersorum, non sanguine eget, non nidore, non floribus & suffi-
 mentis fragrantibus: quum ipse sit odor longè suauissimus: quum nulla re indigeat,
 nihil extra se desideret. Imò maximum hoc sacrificium ducit, u cognoscamus
 quis ille sit tantus qui cælos extendit & conglobauit, qui terram centri instar con-
 stabiliuit, qui aquas in mare deriuatas congefsit, lucem à tenebris descieuit, æthe-
 rem stellis ornauit: & omne genus fruticis è terra produxit: qui animalia creauit,
 & hominem finxit. Hæc quum cogitamus, & animo complectimur DEVM opi-

honore prosequor, quibus ultra concessum est nihil quam quod facere iussa sunt. Et si enim pulchra sunt propter opificis arte: a materia tamen natura non degenerant. Sententia illa (inquit) quam caelum & mundum appellavit, multos quidem foelicitatis numeros a parente consequuta est: non effugit tamen quominus esset corporea. quam ob causam mutationis expers esse non potest. Quod si caelum & elementa, in quibus diivnum opificium agnosco, non adoro tanquam deos, quum dissoluenda olim cognosca, qua tandem ratione deorum nomine salutabo illa quae ab hominibus fabricata esse noui? Vos obsecro rem breuiter aestimate. Necessse est autem me qui defendendae causae nostrae negotium suscepi, diligentius altiusque repetere omnia, & cum de nominibus deorum, quod nupera sint: tum de statuis, quod heri & nudius tertius (ut aiunt) factae, differere. quaquam & uos ipsi, in antiquissimis quibusque scriptis, si alius quisquam, uersati, accuratè hanc intelligitis. Orpheum igitur dico, & Homerum & Hesiodum (uel aequales, uel non multo inferiores aetate) illis quos celebrant dijs fuisse. quod uel Herodoti testimonio comprobatur. (Vnde singuli deorum extiterint (inquit ille) an cuncti semper fuerint, aut qua specie, hactenus ignoratum est: nisi nuper atque heri, ut sic dicam.) Nam Hesiodus atque Homerus, quos quadringentis non amplius annis ante me opinor extitisse, primi Graecis deorum generationem suis carminibus decantarunt, eisque & nomina posuerunt & cognomina asingnarunt: & eorum genera (uel sexus) honores, artes diuersas, figuraeque descriperunt. Caeterum imagines deorum, antequam plasticè pingedi, & statuaria ars in usum uenissent, ne nominabantur quidem: donec tandem nati floruerunt, Saurias Samius, Craton Sicyonius, Cleanthes Corinthius, & Core (core hic tanquam proprium nomen accipere licet, uel uirginem interpretari. Corinthia. Umbratilicem enim picturam equi, umbra in sole circumscripita. Saurias inuenit. Graphicen uerò id est picturam res cum suis coloribus representantem) Craton ostendit, qui in tabula dealbata uiri & mulieris umbras delineauit. Cores inuentum est coroplastice. hanc enim illius quem amabat dormientis in umbram pariete quum consignasset, pater tam expressa similitudine delectatus (figlinam is exercebat) lineamenta exculpta luto repleuit. qui typus etiamnum in Corintho seruatur. His posteriores Dadaulus & Theodorus Milesius statuariam & plasticen adinuenerunt Nempe aded breue tempus post inuetas imagines & simulachrorum usum effluxit, ut nomina etiam artificum qui deos expresserunt, singillatim referre possimus. Dianæ enim Ephesicè idolum, & Mineræ (quam Graeci Adulæ uocant, alij secretius Adylo) oleaginum uetus, & (eandem) sedentem Endyali

θεραπειω, οἷς μηδὲν πλεον ἢ ὅσον ἐκελεύσθησαν, ἐξέτισιν. εἰ γὰρ καὶ κατὰ ἰδέαν τῆς τοῦ δημιουργοῦ τέχνης, ἀλλ' αὐτὰ τῆς ἑλπίδος φύσεως μαρτυρεῖται, μαρτυρεῖται δὲ τῆς λόγου τέττονος ἐπιπέδου, ὅτι γὰρ οὐρανὸν φησὶ καὶ κόσμον ἐπ' αὐτὴν μακρὰν, ποτὶ δὲ γὰρ μετέχουσαι μακροτέρως τῶν πατρῶος, ἀτὰρ ἐν δὴ κενωίνων κενὸν σῶμα τὸ ὄψιν αὐτῶν μεταβολῆς ἀμοιβῶν τυγχάνειν ἀδύνατον. εἰ δὲ οὐκ ἀδύνατον τὸν ἄρα ἰσχυρὸν καὶ τὰ στοιχεῖα φησὶ τέχνης, ὅτι πρὸς κωμῶν αὐτὰ ὡς θεῶν, εἰ δὲ ὡς τῶν ἑὸν αὐτοῖς φησὶ λυσίας λόγον ἄρ' οἶδα ἀθεώπων δημιουργῶν, πρὸς ταῦτα πρὸς σέπειν θεῶν: σκέψασθε δέ μοι εἴτε βραχέως αἰαγικὴ δέ, ἐπεὶ πολυγούμω, ἀκριβέστερος παρεῖται ὁ λόγος μοι, καὶ πρὸς τῶν ὀνομάτων, ὅτι νεώτερον καὶ πρὸς τῶν ἐκείνων, ὅτι καὶ πρὸς τῶν γενέσεων, ὡς λόγος, εἰπέμ, ἵνα δὲ καὶ ὑμῖς ταῦτα ἀξιολογήσασθε, ὡς αὐτῶν ἡσῶν καὶ ὑπερ πάντας τοῖς παλαιοῖς συγγινόμενοι. φησὶ δὲ Ὁρφέας ὁ Ὀμηρον ὁ Ἡσίοδον εἶναι τοῖς ἑὸν αὐτῶν λεγομένοις θεοῖς. μαρτυρεῖται δὲ καὶ Ἡρόδοτος ὁ Ἡσίοδον γὰρ καὶ Ὀμηρον ἀλικίῳ τετρασσοῖς ἔτεσι διοκίῳ πρεσβυτέρῳ ἑμοῦ γηέδω καὶ ὅτι πλείοσι, σὺ καὶ γῆν καὶ ὀνόματα δόντας. ὅτι δ' εἰσὶν οἱ ποιεῖσαν ὅτι θεογονίῳ ἐκλήθη καὶ τοῖς θεοῖσι τὰς ἐπωνυμίας δόντες, καὶ τῆς τε καὶ τέχνης διελόντες, εἰδὲ αὐτῶν σκευάσαντες. αἱ δ' ἐκείνων, μέχρι μὲν πᾶσι παλαιῶν καὶ γραφικῶν καὶ ἀδύνατον ποικιλικῶν ἡσῶν, ὅτι δὲ φησὶ Ἡρόδοτος Σαυρίου δὲ τοῦ Σαμίου καὶ Κράτωνος ὁ Σικωνίου καὶ Κλεάνδου τοῦ Κορινθίου, καὶ ἕως Κορινθίας ἀπὸ γηομηνῶν καὶ σκιαγραφίας μὲν εὐρεθείσης ὑπὸ Σαυρίῳ, ἵππων γὰρ ἡλίας πρὸς γραφικῶν, γραφικῶν δὲ ὑπὸ Κράτωνος, γὰρ πικτικῶν καὶ λευκωμηνῶν σκίας ἀδύνατον ὁ ζωατικῶν γὰρ λέλειπται ὁ δὲ φησὶ ἕως ἡμερῶν ἡ κοροπλαστικῶν εὐρεθῶν. ἐρωπικῶν γὰρ πρὸς ἕχθρα, πρὸς ἕχθρα φησὶ αὐτῶν ὁμοιωμηνῶν γὰρ τῶν σκιάων εἰδὲ ὁ πατήρ ἡδὲ αἱ ἀπαράλλαξις ὅσον τῆς ὁμοιότητι (λέραμον γὰρ ἕργα ἴδω) ἀγαγύφας τῆς πρὸς γραφικῶν, πρὸς πρὸς ἡσῶν πλήρωσι. ὁ τῶν ἑπὶ τῶν ἡσῶν γὰρ ἡσῶν ἡσῶν τῶν ἡσῶν δὲ ἀπὸ γηομηνῶν ἀλλ' ἀλλ' ὁ οἰοδωρ ὁ μιλήσι ὁ ἀδύνατον ποικιλικῶν ὁ πλάστικῶν πρὸς εὐρεθῶν. ὁ μὲν δὴ χρόνος ὀλίγος, ὁ σὺ δὲ τῶν ἐκείνων ὁ τῆς πρὸς τὰ εἰδωλα πρὸς γματῶν, ὡς ἕχθρα εἰπέμ τῆς ἐκείνων τεχνίτων θεῶν. ὁ μὲν γὰρ φησὶ φησὶ ἑσῶν ἑσῶν, καὶ τῶν Ἀθηνῶν. μάλλον δὲ Ἀθηνῶν (Ἀθηνῶν γὰρ ὡς οἱ μυσηκώτερον) ὅτι γὰρ τῶν ἑσῶν ἑσῶν, ὁ παλαιῶν, καὶ τῶν κρημηνῶν ἡσῶν ὁ

Dadali

Itaque Terram integro corpore, iamque dea prodijt. Hinc mistus est Caelus, & genuit ex ea forminas, Clotho, Lachesis, Atropo: mare uero centimanos, Cottum, Gygen, Briareon, & Cyclopes, Brontē, Steropen, Argum quos etiam uinctos in tartarū præcipitauit. quum se regno pellendum à filijs, intellexisset. Quãobré irata ei Terra Titanes peperit.

Tum Tellus peperit caelestes Vspaniones, Quos & Titanes alij cognomine dicunt,

Quod Cæli fuerint ultores stellimicantis.

Et hæc, secundū illos, tum deorum tum mundi initia sunt. Nos genitum unum quodque ita accepimus, acsi prius non fuerit. in hanc igitur contemplationem incumbamus. Ergo si geniti sunt, nec erant antea, non sunt. Res enim omnis, aut ingenita, aut genita est: hæc corruptibilis, illa aeterna. Neque hoc fecus mihi atq; philosophis uestris uidetur. Quidnam sit (inquit Plato) ens sempiternū, & ingentium: item quid genitum quidē, ens uero nunquã distinguendum est primū. Dissertit autē de intelligibili & sensibili: & ens sempiternū, quod intellectu solo percipitur, ingentium esse docet: sensibile cōtrā, genitū & non ens, quod & inceperit esse, & desitutum sit.

Hæc ratione etiā Stoici conflagratura omnia & denuo futura dicunt, & renouatū iri mundum. Quod si mundus, quãquam prouidentia regitur (nam duplex secundum eos causa statuitur, principalis una & efficiens, ut prouidentia: altera uero, ut materia, quæ passiones & mutationes sustinet,) in eodem durare statui nō potest, quoniã factus est: quomodo deorū permanebit cōstitutio, qui [& ipsi] nō suapte natura, sed nati sunt? Quid est autem

quod materiæ præferatur dij, qui ex aqua cōstituti sunt? Hæc enim ipsis asserentibus principij est omniū. Item ex simplicibus & uniformibus elementis quidnā constare potest? Opus est sanè ut & materiæ accedat artifex, & artifici materia. Quomodo enim formæ rerum absq; materia aut artifice cōsisterēt? Sed neque materiam Deo antiquiorē facere ratio admittit, necesse est enim ut causa efficiens, ea quæ fiūt, antecedat. Nunc postquam ostēdi, nihil genitū esse quod non etiā dissolui oporteat, ad reliqua etiam quorum accusamur diluēda me conuertere: sed remoratur hæc ipsorum theologia, quæ non modò præter omnē uerisimilitudinē, genitos deos & ex aqua cōstitutos inducit: sed alia quædã absurda addit. Primū enim figuras corporibus eorū indignas tribuerunt: ut qui de Hercule scripserunt, Deus draco uolubilis: & qui centimanos quosdam finxerunt: & filiam Iouis, quam è matre Rhea uel Cerere (eandem enim faciunt) suscepit, oculos secundum naturam duos habere dixerunt, & insuper duos in fronte, & rostrum posteriori colli parte: & in capite cornua: idēoque Rheam partu tam monstruoso territam, fugisse, neque papillam præbuisse infantij.

προϊβθε δὲ καὶ θεὸς τῆ δὴ σώματ'· οὐρανὸς δὲ γῆ μίχθει, γηνοῦθ' ἀγλαῆς μὲν, κλωθῶ, λάχεσιν, Ἄτροπον, Ἀτρός ἢ ἐκατόγχεας, Κότῳ, Γύλλω, Βριάρεων· Ἐκύκλωπας, Βρόντων καὶ Στερόπιω καὶ Ἀργου· ὅς ἑ δῆσας κατεταράκρωσεν, ἐκπέσασθαι αὐτὸν ἐπὶ τῆν παιδῶν φη ἀρχῆς μαθῶν, διὰ τῶ ὄργι δέεια ἢ τῆν σὺν τιτάνας ἐγγίνουσε. Κάρως δὲ ἐρανώωνας ἐγένετο πόντια γαῖα, οὗς διηκὶ τιτλῶας ἐπέκλωσεν καλῆσιν, οὐνεκα πρὸ δὲ μὲν μέγαυ ἐρανών ἀσερόντην, αὐτὶ ἀρχῆ γανῆσως ποδὶ αὐτῶ κατ' αὐτῶ θεὸς τε καὶ τῶ παντὶ ἐκείνο τῶν μὲν ἔκασον γῆν τῆν τεθεολογημῶν ὡς τ' ἀρχῶν ὅν ἔν'· εἰ γὰρ γηγόνασιν ἐκ ὄντες, ὡς οἱ ποδὶ αὐτῶν θεολογῶντες λεγοσιν, ἐκεί σφ'· ἢ γὰρ ἀγγίνουτ' ἔ, καὶ ἐσιν αἰδιουμ' ἢ γηνοτῆρ, καὶ φθερτῶν δῆ, Ἐκ ἐγὼ μὲν ἔτῶς, ἐπέρας δ' ἐοῖ φιλοσόφοι. τί τ' ὅν αἰε, γηνοσιν τε ἐκ ἐγὼν ἢ τί τ' γηνομῶν μὲν, ὅν διε ἐδέπτοτε; ποδὶ νοσφ' ἔ αἰδιουτ' δ' ἀλεγομῶν οὐ πλάτων, τ' μὲν αἰε ὅν, τ' νοσφ' ἢ, ἀγγίνουτ' ἐν δὴ δάσκει· τ' ἔκ ὅν τ' αἰδιουτ' ἢ, γηνοτῶν ἀρχῶν μὲν ἔν' ἔκ' παυμῶν. τῶ τῶ ἔοῖ ἀκ' φη σοῦς τῶ λόγῳ ἐκπρωθῶσιν δὴ τῶ πᾶντα ἔ πάλιν ἐσεδὴ φασί, ἐτέρων ἀρχῶν τ' νόσως λαβόντ'· εἰ δὲ, λαίρι δῆσῶν αἰτίσ κατ' αὐτῶ ὄντος, τ' ἢ δ' ἄσφασθῶς ἔ κατ' ἀρχῶν μὲν, καὶ δὲ ἢ πρόνοια τ' ἢ πάστον τ' ἔ τρεπρωθῶς, καὶ δὲ ἢ ὕλη· ἀδύνατον δὲ ἐσιν ἢ προνομῶν ἢ τῶν τ' μᾶναι τῆρ νόσωμ γηνομῶν πῶς ἢ τῶ τῶν μὲν ἐ σὺσασιν, ἔ φῶσιν ὄντων, ἀλλῆ γηνομῶν μὲν; τί διε φη ὕλης κρείττω οἱ θεοί, τ' σὺσασιν ἢ ὕδατος ἔχοντες; ἀλλ' ἔδ' ἐ κατ' αὐτῶ ὕδατος πᾶσιν ἀρχῆ, ἐκ τε ἀπλῶν ἔ μονοειδιῶν τῶ αὐσὺσῆνας σοικεῶν δῆ αἰε; δ' εἰ ἔ τῶ ὕλη τεχνίτο, ἢ ὕλης τῶ τεχνίτη, ἢ πῶς αὐ γηνομῶν τῶ ἐκπρωθῶσιν, καὶ οἱ φη ὕλης, ἢ τ' τεχνίτο; ἔτε προεβυτέρων λόγῳ ἐχθ' ἐν τῶ ὕλην τ' θεῶ, τ' γὰρ ποιητῶν αἰσπ) προ κατ' ἀρχῆν τ' γηνομῶν ἀνάγκη, εἰ μὴ οὐ μᾶρ τ' φῆσται γηνογῆναι τῶς θεῶς, ἔδ' ὕδατος τ' σὺσασιν ἔκφ τ' ἀπίθαν) λῶ αὐτῶ φη θεολογίας, ἢ δὴ δὴ δὴ χῶς ὄν τῶ γηνοτ' δ' ἐ τῶ δ' ἄλυτῶν, ἢ τῶ λαοπᾶν τῶ ἐγγονῶν μὲν τ' ἐκπρωθῶσιν ἔπει ἢ τῶ ἢ, δ' ἄσφασθῶσιν αὐτ' τῶ σώματα (τ' ἢ Ἡρακλῆα, ὅς θεῶς δ' ἄκωμ ἐλικῶς αὐτ' ἢ ἐκατόγχεας εἰπῶντες· ἔ τῶ δ' ὄνατῶρα τῶ διός, λῶ ἐκ φη μνητῶς ῥέας ἔ δ' ἄμνητῶ ἢ δ' ἄμνητῶ τῶ, τῶ αὐτῶ ἐπαυλοποιήσῶς, δ' ὄνο μὲν ἢ τῶ φῶσιν ἐπῶν ἔχειν ὁ ἀφθῆλμῶς ἔ ἀπὶ τῶ με τῶ πῶ δῆσῶ, ἔ προδῶμῶ ἢ τῶ ὄπιδῶν τ' τ' ἀρχῶ μῆρος, ἔχειν ἢ ἔ κέραια, διὸ ἢ τῶ ῥέαν φεθῆσῶν τῶ φη παιδῶς ῥέας, φηγεῖμ, ἔκ ἐφῆσῶν αὐτῶ τῶ φη

Vnde

λω. ἢ ὅτι μυστικῶς μὴ Ἀθηνᾶ, κινῶν δὲ φερσε-
 φόνη ὡς Κόρη κέκληται, ἢ ἢ αὐτὴ ἔχει τὴν Ἀθηνᾶ
 τὴν ἀπὸ τῆς ἰδέας λεγομένην ὡς δὲ, τὰ πρῶτα ἰδέα
 ἢ ἀκριβὲς αὐτῆς, ὡς οἰόντες, διεξελθὼν δασυ-
 κρόνθ μὴ, ὡς ἐξέτεμα τὰ αἰδοῖα τὸ πατρὸς, καὶ
 κατ' ἐπίφω αὐτῶν ἢ τὸ ἀρεματῶ, ὡς ἐτεκνοκ-
 τῶναι κατὰ πῖνον τῶν πειδωμ εὐδ' ἀρσενος. Ζεὺς
 δὲ, ὅτι τῶν μὴ πατὸρα δὴ ἴσως κατεταρτάρωσε,
 καὶ ἢ ὡς ἴσως ὁ Οὐρανός· καὶ πῶς Τιτάνος πῶδε
 τὸ ἀρχῆς ἐπολιέμενος· ὅτι πῶν μὴ τῶρα βίαια ἔπα
 γαρ δὴσαν αὐτῶν τῶν γάμων ἐδωκε δρακόντος ἐπὶ
 αὐτῶν τὸ γυναικῶν, καὶ αὐτὸς εἰς δρακόντα μεταβα-
 λῶν, σὺν δὴ ἴσως αὐτῶν τῶν καλαμῶν ἠρακλῆων π
 καὶ ἀμματα, ἐμίγη, τὸ γῆματῶ τὸ μίξωσιν σύμβο-
 λῶν ἢ τῶν ἐρμῶν ὁ ἀβδῶ τῶν εἶθ' ὅτι φερσεφόνη τῆ δὴ-
 γατρί ἐμίγη, Βιασάμλος καὶ ταύτων τῶν δρακόν-
 τῶν γῆματῶ, ἢ ἴσως πῶς Διόνυσῶ αὐτῶ. ἀνάγκη
 καὶ ὅσῳ τῶν εἰπέμ, τί τὸ σεμνὸν ἢ χρῆσθ τὸ ραϊ-
 πῆς ἰσορίας, ἵνα πῶς δὴ σὺ μὴ θεὸς εἴη τῶν Κρόνον, 23
 τῶν δία, τῶν Κόρη εὐδ' λοιπός. αἱ δὲ ἀδελφεὶς τῶν
 σωματῶν ἢ τίς αὐτῶν πῶν κεκλιμῶ καὶ τῶ
 θεοῖα γεγονῶς, τὰ θεὸ γυνῆ βίαια πῶς δὴ σὺ αἱ-
 χιδναυ, (Ορφεύς,
 ἢ δὲ φωνῆς ἀλλὰ γενεῶν τεκνῶν τῶν δανῶ,
 καὶ δὴ τῶν ἰερέων προσιδῆν φοβερωτῶν ἐχιδναυ,
 ἢ καὶ ταῦτα μὴ ἀπ' κρατῶς, καλὸν τε πρόσωπον
 ἢ ἰσιδῆμ, τὰ δὲ λοιπὰ μὲν φοβεροῖο δρακόντος,
 ἀνχῆ τῶν ἰερέων)
 ἢ αὐτῶν τῶν φωνῆτα δέξασθ, θεὸν ὄντα πρῶτό-
 γονον (ἴσως γὰρ εἰσι ὅτι τῶν ἀπ' ἀρχῆς) ἢ ὡς ὡς
 ἢ ἰερέων ἐχιδναυ δρακόντος; ἢ κατὰ πῶν βίαια τῶν
 ὅπως ὁ Ζεὺς ἀφῶρητῶ τῶν ἰερέων; εἰ γὰρ μὴ τῶν
 νόμοις τῶν φαιλοτάτων θηρίων (δὴ λῶν γὰρ ὅτι ἴ-
 ποδὲ ἀλλὰ σὺν δὲ τῶν γυνῶν καὶ τῶν ἀπ' ἴλης
 ἀκρῶν ὡς τῶν θεῶν) ὅτι εἰσι θεοί. τί δὴ αἱ τῶν πρῶ-
 σμῶ αὐτῶν; ὡν κτηνῶν μὴ δὴ καὶ ἐχιδναυ ἢ ἰερέων,
 ἀντρο δὲ θηριόμορφοι ἢ δὴ σὺν δὴ εἰδῶς. καὶ τῶν εἰ σαρ-
 κῶδ' εἰς μόνον ἐλεγῶν αὐτῶν, ἢ αἱ μὴ ἐχιδναυ ἢ σαρ-
 κῶ, ἢ πᾶσιν ὅσῳ τῶν ἀπ' ἀρχῆς ἢ ὡς τῶν ἰερέων, ἢ
 ὡς τῶν γέλωτῶ λόγους τῶν νομίζω. ἢ τῶν γὰρ
 ὅσῳ τῶν ἀπ' ἀρχῆς τῶν ὄρεξιν, ὅν δὲ παιδοποιῶν
 ἀπὸ τῶν τῶν δὴ ἰερέων. ἢ ὡς τῶν ἰερέων, ἀλλ
 καὶ κρείττω μὴ δὴ ἰερέων, ἢ αὐτῶν Ἀθηνᾶ μὴ
 βλεπῶντα Σκυλομένη Διὸς πατρί, χόλῶ δὲ μὴ ἀ-
 γῆ τῶν ἀπ' ἀρχῆς.
 ἢ ἢ δὲ θεωρητῶν, ἢ ἢ δὲ ἀπ' ἀρχῆς τῶν ἰερέων,
 ἀλλὰ προσκῦδα.
 κρείττω δὲ ἀπ' ἀρχῆς,

ἀπότοι,

rifu excipiendi forent. Neque enim uel ira, uel cupiditas & appetitus, uel prolificum se-
 men in Deum cadere potest. Sed funto illi corporati & carnei, dum ira & furori non suc-
 cumbant: ne Minerua appareat
 Tristitia moerens, altó que irata Tonanti.
 Et de lunone non audiamus,

Vnde mysticè (inquiunt) Ἀθηνᾶ (id est non la-
 ctata) uocatur, communiter uerò Proserpina
 & Core (id est uirgo) alia quàm Miuera (illa
 glaucōpis) à pupilla (glauco pupillarū colo-
 re) sic nominata. Deinde gesta eorum accu-
 ratè, ut ipsi putat, conscribūt. Saturnus (aiūt)
 parèti uerenda execut, ipsumq; à curru de-
 icit: filios proprios deuorauit. Hūc patrem
 suū Iupiter uinctum in tartara præcipitè de-
 dit, sicuti & suos filios Cælus. & aduersus Ti-
 tanes bellū de regno gessit. Matrem Rheam,
 quæ cōcubitum eius respuebat, persequutus
 est. & quū illa se in draconam (serpentem foemi-
 nam) cōuertisset, mox ipse draco factus, mi-
 stus est cū illa, Hereuleo, quem uocant, nodo
 (suis spiris) astricta & huius concubitus spe-
 cies in caduceo Mercurij spectatur. Postea
 etiam Proserpinā filiam suā similiter sub dra-
 conis specie uiolauit. & Dionysium ex ea ge-
 nuit filium. Hæc quū ita se habeant, hoc fal-
 tem dicā, Ecquidnam boni ad huiusmodi tra-
 ditiones sequitur? Quæ inde dijs uestris, Sa-
 turno, Ioui, Proserpinæ, & reliquis accedit
 maestas? aut quidnā est quod nobis persua-
 dere possit ut eos uerè deos esse credamus?
 Corporū mne figuræ? quis enim iudicio & in-
 telligentia præditus, uiperam à Deo proge-
 nitam credat? quum sic fabuletur Orpheus,

Progeniémque Phanos aliam suscepit a-
 cerbam,
 Ex utero sacro, specie terrente draconis.
 Crinis erat capiti, faciesq; decora supernè:
 Vipereum corpus reliquum, uisūque tre-
 mendum.

Aut quis ipsum Phaneta, quem deorum pri-
 mogenitum faciunt (hic enim est ille ex ouo
 profusus) draconis uel corpus uel speciè ha-
 buisse approbet? aut deuorata à Ioue [Métin]
 esse, ut Iupiter securus tranquillum posside-
 ret regnū? Nam si ab improbissimis bestiis ni-
 hil differunt, (liquet autem, ab ijs quæ ex ter-
 ra & materia constant ac generantur, substan-
 tiam diuinam esse discernendā,) dij profectò
 non fuerint. Quid igitur supplices ad illos ac-
 cedimus, quorum generatio nō aliter quàm
 iumentorum aut pecorum se habet: & facies
 ferina & informas est. Atqui etiāsi carne tan-
 tum eos cōstare, sanguinem & geniturā habere,
 passionibus iræ & cupiditatis obnoxios
 esse dicerent, sic quoque, tanquam nugaces,

Impatiensque iræ Saturnia talia fatur.

Neque de Ioue hæc,

Hei mihi, qui charum fugientem micenia circum

Hecora conspiciens, in pectore uoluo dolorem.

Quippe natura luctu & moerore superior eos decet. Ego enim uel homines, qui iracundia & tristitia cesserint, imperitorum & rudes dixerim. Quum uero parens hominum que deum que suum deplorat filium,

Vae mihi, quandoquidem charum Sarpedona cogunt

Fata Menœtiadæ forti succubere dextra: Et quamuis lugens, periculo eum eripere nequit,

Sarpedon Iouis est proles, Sarpedona prole Iuppiter ipse suam non quit subducere morti.

Quis non illorum qui huiusmodi fabulis dellectantur, tanquam philothei, imò potius athei, quis non illorum inquam, ruditatem impiam magis quam puerile reprehendat? Rursus carnem eis concedam: modò ne uulnera accipiant: ut Venus à Diomede, suo corpore,

Vulnere Tydides afflixit me Diomedes. Animo uero à Marte.

Semper me claudum Venus aurea diua maritum

Despicit, & rigidi præfert mihi Martis amores.

Neque Mars ab eodem Tydide, Et corpus formosum hasta penetrauit acuta.

Terribilis ille in bellis, & Ioui contra Titanes auxiliaris, infirmior Diomede apparet,

Non minus ille furit, quam Mars uelanus in armis.

Quin taces Homere? non furit Deus. Tu uero mihi & sanguinariu & homicidam facis Deum: Mars funeste, cruento.

Et adulterium eius & uincula describis, Mollibus in stratis dum Marsque Venusque sopori

Indulgent: mirum, subtili Mulciber arte Retia circumdat. non amplius ulla mouere Illi membra queunt.

Annon immodicam istam non expertes impietatis nugam de dijs effutiuntur? Cælus castratur, ligatur & in tartarum præcipitatur Saturnus, insurgunt Titanes, Styx desideratur in pugna. Ergo & mortales eos faciunt. A moribus quoque tum mutuis tum in homines ardent.

Aeneas, formoso olim quem diua parenti Mista uiro peperit, nemorosa in saltibus Idæ, Anchisæ Cytherea Venus.

An hoc non est amare & pati? Quod si dij essent, non concupiscerent. imò etiam si carnem Deus, providentia diuina, assumeret, non deberet tamen [aut ne posset quidem] in ipsum cupiditatum seruitus cadere.

ὁπόποι, ἢ φίλον αὐτῆρα δῖον ὠμῶν ποδὶ τῆχθ. ὀφθαλμοῖσιν ὀρώμεν, ἔμρον δ' ὀλοφύρεται ἡρῶ. ἐγὼ μὲν γὰρ καὶ ἀνθρώπων ἀμαρτίας καὶ σκαῖος λέγω ὅτι ὀργὴ καὶ λυπῆ ἐκινῶνται. ἔταν δὲ ὁ πατήρ αὐτῶν τε θεῶν τε ὀδύρηται μὲν τῶν ἡμῶν, αἱ αἱ (λέγων) ὅτι μοι Σαρπηδόνα φίλτατον αὐτῶν

μοῖρ' ἔπειτα Γαῖόλοιο Μηνόπειάδεο δαμνῶναι. ἀδυνατῆι δὲ ὀδυρόμενθ' ἔκινδυνώσῃ ἔξαρχῆσαι, Σαρπηδόων δῖος υἱός, ὁ δ' ὀδ' ὦ παιδί ἀμώα. τίς ἐκ αὐτῶν ὑπὸ τῶν τῶν τοῖς μύθοις, φιλοδέουσι, μάλλον δὲ ἀδείας, ἢ ἀμαρτίας καὶ ταμνοῖσι; ἔπεισαν σαρπειδείης.

ἀλλὰ μὴ προσωσκέδω μὲν δὲ Ἀφροδίτῃ ὑπὸ Διομήδους τὸ ὄμα, οὐτὰ μὲν τυδέθ' υἱός ὑπερδύμθ' Διομήδους, ἢ ὑπὸ Ἀρεῶς τῶν ψυχῶν, ὡς ἐμὲ χαλῶν ἔόν τε δῖος θυγάτηρ Ἀφροδίτη Αἰγυπιάσει, φίλει δ' αἰδηλοῦ Ἀρηα.

— δὲ δὲ χροῖα καλῶν ἔδραφον. ὁ δεινός γὰρ πολέμοις, ὁ σύμμαχθ' ἢ τῆς τῶν, ἔκ Διός, ἀδὸν ἐστὲρθ' Διομήδους φαίνεται. μάσπερ δ' ὡς ὅτ' Ἀρης ἐγγέσασαθ' — σὺ πῆσομ ὀμπερ θεός ὁ μάνεταί, σὺ δὲ μοι καὶ μαιφόνου καὶ βροτολογίον (Ἀρῶν Ἀρῶν βροτολογίμια φόνε-) δὴ γὰρ τῶν θεῶν, καὶ τῶν μοιχείαν αὐτῶν δειξίης καὶ τὰ δισμά. (σμοῖ.)

τῶ δ' ἄν δέμνια βάντε κατέστραθον, ἀμφὶ δὲ δετεχνήντες ἐχωρ πολύφρονθ' Ἠφαίστιο. οὐδέ τι κινήσαι μελέων λῶ, — ἐκαστεβάλλοι τὸ πῶλιν ἔδερν ἄσεβῆ, λῆρον ποδὶ τῶν θεῶν; οὐρανός ἐκτεμένετ, δέειτθ' κατὰ τὰρ τὰ ἔτου κρόνθ', ἐπαύσαιται τῆς τῶν, ἐπὶ ἔαθ' ἠνέσκει ἢ τῶν μάχῃ, ἢ δὴ καὶ θνητῶν αὐτῶν δεινύσασιν ἐρῶσιν ἀλλήλων, ἐρῶσιν ἀνθρώπων.

Αἰνείας, τῶν ὑπὸ Ἀγχίσῃ τέκε δὲ Ἀφροδίτῃ ἰδῆς γὰρ κνημοῖσι, θεῶν βροτῶν δὴ δέει. ἐκ ἐρῶσιν; ὁ πάσασιν; ἢ γὰρ θεοῖ καὶ ἐκ ἄφεται αὐτῶν ἐπιδυμία. καὶ σαφῆρα θεός ἢ θείαν οἰκονομίαν λάβῃ, ἢ δὴ δ' ὄλος ἐστὶν ἀπθυμίας;

— nec

οὐ γὰρ πάποτε μὲν ὡς θεὸς ἔσθ' ἔδ' ἔγωγε
 οὐδ' ὅποτε ἤρασάμην ἱξονίης ἀλόχοιο,
 οὐδ' ὅτε πρὸς Δαναῶν καλλιόπῃρα Ἀκραιοῖον,
 οὐδ' ὅτε φοίνικ' ἔκρησεν τρυφεροῦ ποταμοῦ,
 οὐδ' ὅτε πρὸς Σιμέλῃς ἔδ' Ἀλκμήης γυνὴ θύβη.
 οὐδ' ὅτε Δήμητρον καλλιπλοκάμοιο ἀνάσσης,
 οὐδ' ὅτε πρὸς Λητώῃς ἔεικνυδ' ἔδ' ἔσδ' ἄνδρα.
 ἤμετις ἔσθ' ἔδ' ἔγωγε, ἔδ' ἔγωγε, ἔδ' ἔγωγε.
 καὶ θνητὸν ἄνθρωπον,
 ὁ δ' ἄματ' Ἀδμήτεια γυνὴ ἔτλην ἔγωγε
 ὅσων τράπεζαν ἀνέισα, θεὸς πρὸς ἄν.
 καὶ θεοῖσι δὲ,
 ἔδ' ἔγωγε δ' ἔδ' ἔγωγε τῶν δ' ἔδ' ἔγωγε βουξίνων,
 καὶ τὸν δ' ἔγωγε οἶνον. --
 ἔγωγε κρείττων Ἀδμήτῃ τῶν θεῶν, ὡς μὲν πῶς καὶ σὺ
 φέ, καὶ προειδὼς τοῖς ἄλλοις τὰ ἐσομένα, ἐμὴν
 τῆσ' ἔρω μὲν τὸν φόνον, ἀλλὰ καὶ ἔκτε-
 νας αὐτῶν τὸν φίλον.
 Κλέω πῶς οἶβον θεῶν ἀφ' Ἀδμήτῃς σόμα
 ἠλπίσθ' ἔγωγε, μαντικῆς βρύου τέχνη.
 (ὡς ἔδ' ἔγωγε κρείττων καὶ ἔγωγε Ἀπόλλωνος δαί-
 μονος)
 οὐδ' αὐτὸς ἔγωγε, αὐτὸς γὰρ οἶνον ἔδ' ἔγωγε,
 αὐτὸς τὰ δ' ἔγωγε, αὐτὸς ἔγωγε ὁ κτανῶν
 τὸν πῶς ἔγωγε. --
 ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἔγωγε πλάττειν ποικίλῃ, φρονησὶς δ' ἔγωγε
 πῶς αὐτῶν ἔγωγε τὸν λόγον. Ζεὺς ἀργύς (ὡς
 φησὶν Ἐμπεδοκλῆς) ἤρην τε φερέσθ' ἔγωγε, ἢ δ' Αἰδῶ
 νεύς, ἢ δ' ἔγωγε ἢ δ' ἔγωγε τῆσ' ἔγωγε ἐρωτῶν
 ἔγωγε Ζεὺς μὲν τὸ πῦρ, ἔγωγε δ' ἔγωγε ὁ αἶψ' ἔγωγε
 δαίμων, ἔγωγε τὸ ὕδωρ νῆσις, ἔγωγε ἔγωγε τὰ πῦρ
 τὸ ὕδωρ, ὁ ἀργύς δ' ἔγωγε αὐτὸς θεός, ἔγωγε Ζεὺς, ἔγωγε ἔγωγε,
 ἔγωγε Αἰδῶνεὺς. ἀπὸ γὰρ ἔγωγε ἔγωγε ἔγωγε ἔγωγε
 ἔγωγε, ἢ τῶν ἀνθρώπων ἀνέσθ' ἔγωγε τῶν ἔγωγε,
 ἔγωγε, ἔγωγε ὕδωρ, ἔγωγε γαῖα, ἔγωγε πῦρ, ἔγωγε ὕψος
 καὶ φιλίᾳ μετὰ τῶν ἔγωγε. --
 ἀπὸ γὰρ ἔγωγε φιλίας ὁ δῶναται μὲν, ἔγωγε τῶν νέ-
 κους χεῖμα. πῶς αὐτῶν ἔγωγε τῶν θεῶν
 ἀργύρου ἢ φιλίας, ἔγωγε τὸν ἔγωγε ἔγωγε
 τῶν ἀργύρου, ἔγωγε ἔγωγε ἔγωγε ἔγωγε
 ἔγωγε καὶ τῶν τῶν ἀργύρου καὶ τῶν ἀργύρου
 ἔγωγε ἔγωγε, ἔγωγε ἔγωγε ἔγωγε ἔγωγε
 ἔγωγε τῶν φθαρτῶν ἔγωγε ἔγωγε μετὰ βλητῶν ἔγωγε
 ἀργύρου.

-- nec enim maioribus unquam
 Me flammis arsisse puto : non me acrius
 ussit
 Seu dea, seu fuerit mortali sanguine creta.
 Non Ixioniæ tantos ego coniugis ignes,
 Acrifioneæ Danaes nec uulnera sensi,
 Non aded usserunt Phœnicis membra
 puellæ,
 Non Samele, non Alcmenæ, Thebaides
 ambæ.
 Non Cereris, non Latonæ sic ardor aman-
 tem.
 Me tenuit non igne tuo sic perditus arsi
 Vnquam alias antehac: ut nunc mea pecto-
 ra tangit
 Summa cupido tui.
 Quisquis hic est genitus est, corruptibilis est,
 nec Dei quicquam habet. Quid quod ho-
 minibus etiam famulantur?
 O Regia Admeti domus, in qua seruiens,
 Quavis Deus, quibusq; gaudebam cibus,
 Mentâque uili.
 Et armenta pascunt.
 Et hoc profectus in solum, meo hospiti
 Custodiebam quotquot illi erant boues,
 Domumque seruabam hanc.
 Admetus ergo præstantior Deo est. Oua-
 tes, ò sapiens, qui futuros alijs euentus præfa-
 giebas, pueri quem amabas casum non præ-
 uidisti? tu manibus tuis occidisti charissimū.
 Non posse mentiri puerum Apollinem
 Ego quoque, uatēmque esse ueracissimū.
 (Vide ut Apollinem Aeschylus ceu falsum
 uatem traducit.)
 At ipse præsens his epulis, qui talia
 Loquutus est, meum necauit filium.
 Verum hæc fortè (aliquis mihi dicet) figmen-
 ta sunt poetarum: quæ interpretando, ad na-
 turam referri oportet: sicut Empedocles his
 carminibus nos docuit,
 Iuppiter igne micans, Iano uitalis, & imus
 Diuorum Pluto, uis Nestidis uita tigan-
 di. (Permittam & hoc tibi:) esto Iuppiter ignis, Iu-
 no terra, Pluto ær, & Nestis aqua. Constat au-
 tem hæc elementa esse mundi ignem, aërem,
 aquam & terram. proinde conficietur ut nul-

lus istorum deus sit: non Iuppiter, neque Iano, neque Pluto. Materix enim à Deo discretæ
 originem suam debent elementa.
 Ignis, aqua, & tellus, uis aëris atque benigni:
 Vinculum & amicitix pariter.
 Hæc enim absq; amore mutuo permanere & coalescere nequeunt, lite & contentione dif-
 sipantur. Quo pacto igitur hæc quisquā deos esse dixerit? Summū & principale quid, ami-
 citia est, ut Empedocles sensit: concreta uerò ex elementis corpora illi subijciuntur. Quod
 uerò principale est, dominatur. Quamobrè si unam eandemq; principali & subiecto uim
 attribuamus, temere ac imprudenter tantundem honoris corruptibili, fluxæ & mutabili
 materiæ

materiae decemimus, quantum uni, ingeni-
to, æterno & semper sibi constanti Deo debe-
tur. Iupiter, ex sententia Stoicorum, nomen
apud Græcos à feruore tulit, ut nihil aliud sit
quàm feruidissima natura. & Iuno aër, quod
uel nomen eius Græcum approbare potest.
ἡρα enim Iuno est, cuius uocabuli eadem li-
tera dissoluta, si alio modo coniungantur,
ἄηρ sonabunt. Similiter Neptunus etymolo-
gia ui, aqua est: nempe ποσειδῶν ἢ πόσις. Sed
alij etiam aliter hæc interpretantur. Sunt qui
Iouem faciant aërem, mascula simul & foemi-
na natura, alij καιρὸν, id est anni partem, quæ
χρόνον [tempus, annum, aut tempestatis præsen-
temperiem] ad moderatam cæli constituti-
onem redigat & attemperet. quare & hic
solus (aiunt) Cronum (Saturnum) effugit.
Et cum Stoicis quidem hoc modo discepta-
rim. Quod si unum dütaxat, summum illum,
æternum & ingentium Deum arbitramini:
corpora uerò ex elementis cõcreta, omnem
materiae uarietatem: & spiritum Dei, qui pe-
netrando materiam uegetat, secundum ua-
rias ipsius species, nomina quoque diuersa
fortiri dicitis: fequitur ut ex diuersis materie
formis corpus Dei constituat, & olim quã
elementa (ut uos sentitis) deflagrabunt, ne-
cessè erit ut nomina etiam formarum mate-
riae, simul intereant, solus autem Dei spiritus
relinquatur. Quis ergo corpora illa, quorum
materia mutabilis & corruptibilis est, deos
esse credat? Cæterum illis qui Cronum (Sa-
turnum) dicunt esse chronõ (hoc est tẽpus:)
Rheã uerò, terram: & hanc è Crono concipe-
re atq; parere, unde & mater omniũ existima-
tur: illũ gignere, inque lucẽ edita rursus con-
sumere: & uiriliũ exfectionem, nihil aliud esse
quàm uiri cũ muliere coitũ, quo ueluti refe-
cta à uiri corpore genitura in uterũ demitti-
tur: & hominẽ cui Venus, nèpe concupiscen-
tia insita est, generat: Saturni uerò insanã, an-
ni & tẽpestatis mutationẽ interpretatur. un-
de & animata & inanimata corpora intereunt.
Vincula & tartarũ, ipsum tempus, quod ab
anni partibus ac tempestatibus uarijs subinde immutatur, & nec animaduertentibus no-
bis aboletur. Illis, inquam, responderim, siue tempus, siue pars eius aliqua & tẽpestat Cron-
nus est, conuertitur & mutatur: siue tenebræ, aut summa frigiditas, aut natura humida, hæc
omnia transeunt. Deus uerò, immortalis, immobilis ac immutabilis est. Quo circa nec Cron-
nus, neque dedicatum ei simulachrum, Deus fuerit. Similiter etiam Iupiter, siue is aër est
à Saturno prognatus, cuius natura altera mascula sit, Iouis: altera foeminea, Iunonis nomi-
ne (quare & soror & coniunx illius fertur) mutationi obnoxius est: siue tempestas aliqua,
non constat sibi? Numen uerò mutationis atque inconstantiaẽ omnis expers est. Sed
quid est quòd multis importunus sim uobis, ea referendo quæ uos ex illorum libris qui
naturales huiusmodi commentationes tractant, melius cognouistis? ut quæ uel de natura
sentiant scriptores: uel de Minerua, quam dicunt esse mentem per omnia extensam: uel de
Iside, quam faciunt naturam æui, ex qua nata sint omnia, & per quam omnia existant.

ἀγγύτῳ αἰδῶν ὁ δὲ πάντες συμφώνῳ ποιοῦ
τες θεῶ. Ζεὺς, ἢ Ζεὺς ὁ σῆμα, ἢ τὸν σωκῆτος. Ἡρα, ὁ
ἀἷρ, ὁ δὲ ὀνόματ' ὁ, εἰ αὐτὸ ἀντὶ ὡδισιμῶν ἡρα,
σωκεφωνομένη. Ποσειδῶν, ἢ πόσις. ἄλλοι δὲ ἄλ-
λος φυσιολογουσί. οἱ μὲν γὰρ αἰετὸν διφύη, ἀρσφῆ
θηλω, τὸν δὲ λέγουσι οἱ δὲ, καιρὸν εἰς ἀνκρασίαν
τρέποντα τὸν χρόνον. διδόν μόν' ὁ Κρόνον διφύ-
ην. ἄλλ' ὡδὲ μὲν τῶν ἀπὸ φηλοῦς, εἰσι ἐπιερ, εἰ φῆα
τὸν αὐωτάτω θεῶν, αἰδῶν τε καὶ ἀγγύτην τοῦ νομί-
ζετε, συγκείμετα δὲ ἴα ἢ φη ὕλης ἀλλαγῆ, καὶ τὸ
πνδύμα δὲ θεῶ δῖα φη ὕλης κεχωριστὸς ἢ τὰς πα-
ραλλάξεις αὐτῶ, ἄλλο δὲ ἄλλο ὄνομα μεταλλαγῆ
φατέ σῶμα μὲν, τὰ εἰδῶ φη ὕλης δὲ θεῶ γηῆσει,
φθεραμῶν δὲ τῶν σοικῶν ἢ τῶν ἐκπύρωσι, ἀ-
αἰάγκη συμφθέρηται ὅμδ ὅτι εἰδῶ τὰ ὀνοματῆα,
μῶν μὲν ὀνοματ' τῶ πνδύματ' δὲ θεῶ, ὅρ ὡδὲ σα-
μάτων φθαρτῆ ἢ ἢ τῶ ὕλιν πῆραλλαγῆ, τίς αἰ-
ταῦτα πνδύσαι θεῶς; πῶς ἢ τὸν λέγοντες, τῶ μὲν
κρόνον, χρόνον, τῶ δὲ φῆαν, γῆν τῶ μὲν, συλλα-
βαῖσαν ἐκ τῶ Κρόνος ἢ ἀποπίψασαν (ἢ φῆαν ὁ μὲν
τηρ πάντων νομίζεται) τὸν δὲ, γηῆν ὀνοματῆα ἢ κατὰ
ναλίσκοντα ἢ εἰν τῶ μὲν τῶ μὲν τῶ ἀναγκάων, ὀ-
μῆσαν δὲ ἀρσφῆ φῆς τὸ φῆαν, τέμνοσιν ἢ κα-
ταβάλλασιν ἀρσφῆ εἰς μῆτην, ἢ γηῆν ὀνοματῆα αἰ-
θηροπον, γῆ ἢ ἢ φῆαν ἢ φῆαν ἢ φῆαν, ὁ δὲ ἀφροδίτη, ἢ
χοντα δὲ δὲ μανίαν δὲ Κρόνος, τροπῶν καιρὸ φθε-
ροσιν ἐμφύηται ἢ ἀφύηται τὰ δὲ δεσμῶν τῶν τῶ
ταρον, χρόνον τῶ καιρῶν τρεπῆ μὲν ὁ ἀφῶν γῆ-
ν ὀνοματῆα φῆς τῶν ὀνοματῆα φῆαν, εἰτε χρόνον δὲ
ὁ Κρόνον, μεταβάλλει. εἰτε καιρὸς, τρεπεται
εἰτε σῆματ' ἢ πάγος, ἢ σῆμα ὕρα, ὅν δὲ αὐτῶν
μῶν τὸ δὲ θεῶν, καὶ ἀδῶν αἰτη καὶ ἀκίνησιν ὁ ἀ-
ναλλοίωσιν. εἰτε ἀρα ὁ Κρόνον, εἰτε τὸ ἐπ' αὐτῶ εἰ-
δῶσιν, θεῶ. πῶς δὲ τῶ Διός, εἰ μὲν αἷρ ὅτι γηῆν ὀνοματῆα
ἐκ Κρόνος, τὸ μὲν ἀρσφῆ ὁ Ζεὺς, τὸ δὲ φῆαν Ἡρα (δῖα
ἢ ἀδελφῆ ἢ γῆν) ἄλλο οἰδῶ. εἰ ἢ καιρὸς, φῆσαι, ὁ
τῶ ἢ μεταβάλλει, εἰτε μεταπίψῆσιν θεῶν. τῶ δὲ πῶσιν
λεγοντα ὀνοματῆα, οἱ ἀμεινοντα τῶ ἢ ἐκῶσιν τῶν
πεφυσιολογῶν τῶν ὀνοματῆα ἢ οἰατῆα τῶ φῆσαι ὀνοματῆα
ἢ ἢ οἱ συγγραφέων ἢ ἢ τῶ τῶ ἀθῶσιν, τῶ φῆσαι
27 νῆσιν δῖα πάντ' ἀθήκῶσιν φῆσαι ἢ τῶ τῶ ἰαδῶσιν,
ἢ φῆσαι αἰδῶσιν, ἐξ ἢς πάντες ἐφῶσιν, ἢ δῖα πάντες

Deum autem definit esse mentem mundi: daemones, essentias animales siue spirituales: herodes, separatas hominum animas: bonos nimirum, bonas: malos uero, improbas. Plato uero quum de ceteris [de heroibus] nihil pronuntiet, substantias natura superiores, in DEVM ingenitum, & stellas ab ingenito, illo creatas, perque mundum siue coelum digestas, tum fixas, tum planetarum, tertio in daemones distribuit. de quibus daemonibus quum quid sibi uideretur, exponeretur, maioribus qui de illis aliquid protulissent, adhibendam fidem iudicat. Caterorum uero [inquit: dixerat autem prius de stellis tanquam dijs] qui daemones appellantur, & cognoscere & enuntiare ortum, maius est opus quam ferre nostrum ualeat ingenium. Priscis itaque uiris hac in re credendum est: qui dijs geniti, ut ipsi dicebant, parentes suos optimè nouerant. Impossibile sanè deorum filijs fidem non habere, licet nec necessarijs, nec uerisimilibus rationibus eorū oratio confirmetur. Verum quia de domesticis rebus loqui se affirmabant, nos legem sequuti, fidem praestabimus. Sic igitur ut ab his est traditum horum deorum [daemonū] generatio habeatur, atque dicatur, Terræ Coelique filij Oceanus & Tethys fuisse traduntur. Abijs Phorcyn, Saturnus & Rhea, geniti, & reliqui horum fratres. Ex Saturno & Rhea, Iupiter & Iuno, & reliqui, quos eorum fratres quotidie memorari audimus, nati dicuntur. Ex his deinceps, ut traditur, alij. An uero Plato ille, qui excelsa animo mentem aeternam, & sola ratione comprehendendum Deum est contemplatus: & perpetuo ei adiuncta effatus: nempe id quod uere estens quod uniforme, & quod ab eo emanat bonum, hoc est ueritate: quod de potestate suprema differunt, & quod circa Regem omnium omnia sint, & omnia ipsi gratia: quod quod ipse causa sit omnium, & rebus omnibus adsit: non uno quidem modo, sed secundum secundis, tertio tertijs: illene, inquit, de dijs aut daemonibus, illis, quod ex sensibilibus corporibus. Caelo & Terra nati ferunt? ueritate intelligere supra sui ingenij captum existimasset? Nequaquam opinor. Sed cum deos gignere & gigni impossibile putaret, quum omne quod incepit, finire aliquando oporteat: nec minus impossibile persuasione uulgum, quod temere fabulas recipit, immutare: has ob causas supra suas uires esse dixit reliquorum daemonum generatione uel noscere uel efferre: cum neque ingenio consequi, neque uerbis exprimere posset quo pacto generarentur dii. Nam quod alibi ait, Magnus utique dux in caelo Iupiter, citatus alatum currum, primus incedit, exornatus circumta, prouideque disponens: hunc sequitur deorum daemonumque exercitus: Non de Saturni filio Ioue, sed de conditore uniuersitatis intelligendum est. quod & ipse Plato innuit: qui quum aliud conueniens nomen [unum] non haberet, communi uocabulo Iouis, non tanquam proprio

ἀλλὰ θεῶν μὲν τὸν νοῦν τοῦ κόσμου ἀγεῖ δαίμονας δὲ, ὅσας νοεῖ ψυχικὰς καὶ ἠρώας, τὰς κεχωρισμένας ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἀγαθὰς μὲν, τὰς ἀγαθὰς, κακοὺς δὲ, τὰς φιλίας. Πλάτων δὲ τὰ ἀλλὰ ἐπέχων, καὶ αὐτὸς εἰς τὸν ἀγῆνητον θεῶν καὶ τῶν ἀπὸ τῆς ἀγῆνητος εἰς κόσμου τὸν ἕρπου γένεσι, καὶ τὸν πλανήτας. Ἐπὶ ἀπλανῆς ἀστέρων, καὶ εἰς δαίμονας τέμνει. ποδὶ ὧν δαίμωνων αὐτὸς ἀπαξίω λέγειν, τοῖς ποδὶ αὐτῶν εἰρηκόντων ποδὶ χειρὶ ἀξιοῖ, ποδὶ δὲ τῶν ἄλλων δαίμωνων ἀπῆμ, καὶ γῆδωναι πῶν γῆρσιν, μείζον ἢ κατ' ἡμᾶς. πειρῶν τῶν εἰρηκόντων ἐμπροσθεν, ἐγγόνους μὲν θεῶν ἔσιν, ὡς ἐφαθεμ, ἀφ' ὧν γένεσι εἰσαυτῶν περὶ γένους ἐδόσαν, ἀδιώκατον τὸν θεῶν πασιῶν ἀπισίην, καὶ τῶν αὐτῶν ἐκόντων τὴν ἀναγκάσιον ἀπεδείξαμεν λέγουσιν. ἀλλὰ ὡς οἰκεία φασὶν ἰσῶν ἀπαγγέλλειν, ἐπεὶ πάλαι τῶν νόμων πισθύνον. ἔτος οὐ κατ' ἐκένος καὶ ἡμῖν ἢ γῆρσιν ποδὶ αὐτῶν τῶν θεῶν ἐχέτω, καὶ λέγει δὴ, τὴν τὴν καὶ οὐρανῶν παῖδες Ωκεανὸς τὴν τῶν τῶν εἰρηκόντων, τότε δὲ, Φόρκε & Κρόνον τὴν καὶ Ρέα, καὶ ὅσοι μετὰ τούτων ἐκ δὲ Κρόνον τὴν καὶ Ρέα, Ζεὺς, Ἡρᾶ τὴν, καὶ πάντες, οὐδ' ἴσμεν πάντας ἀδελφῶν λεγομένων αὐτῶν. ἐπὶ τῶν τούτων αἰώνων ἐκόντων. ἀρ' οὐδ' ὁ τὸν αἰδίου νοῦν καὶ λόγον ἔσται λαμβανόμεν ποδὶ νοήσις θεῶν, καὶ τὰ ἴδιον μετὰ κατὰ αὐτῶν ἔσται, τὸ ἄντως ὄν, τὸ μονοφθῆ, ἀγαθὸν ἀπ' αὐτῆς ἀποχέμεν, ὅταν ὄσθην ἀλθῆσιν. Ἐπει εἰ πρώτης δυνάμεως καὶ ὡς ποδὶ τὸν πᾶσι τὸν σιλία πάντα ἔσθ, καὶ ἐκένος φεκερ πάντα, καὶ ἐκένος αἰτιῶν πάντων, καὶ ποδὶ δ' ὡς τρία. δ' ἰδύ τῶν δὲ ποδὶ τὰ δ' ἰδύ τῶν. Ἐπὶ τῶν πᾶσι τῶν τῶν ποδὶ τῶν ἐκ τῶν αἰδίου τῶν γῆρ τῶν ἕρπου οὐ λεγομένων γένεσιν, μείζον ἢ κατ' αὐτῶν τὰ ἀγαθὰ μαθεῖν γῆρσι μὲν, ἢ δὲ ἔσιν ἀπῆμ, ἀλλ' ἐπὶ ἀδιώκα τῶν γῆρσιν. Ἐπὶ ἀποκρίσει δὲ θεῶν γῆρσι μὲν, ἐπὶ τῶν τοῖς γιγνομένων πᾶσι, Ἐπὶ τῶν τούτων ἀδιώκα τῶν ποδὶ πᾶσι καὶ πολλὰς ἀβασανίσις ὅσθ μύθος τῶν δεχομένων. Ἐπὶ τῶν τῶν μείζον ἢ κατ' αὐτῶν γῆρσιν. Ἐπὶ τῶν ἐπὶ ποδὶ τῶν τῶν ἄλλων δαίμωνων γῆρσι, ὅσθ μαθεῖν, ὅσθ ἐπὶ τῶν γῆρσιν ἀδιώκα θεῶν θάλασσας. Ἐπὶ εἰρηκόντων αὐτῶν, ὅδ' ἡ μέγας ἡμεῶν γῆρσιν ἕρπου Ζεὺς, ἐλαύνων πᾶσι ἄσμεν, πᾶσι τῶν ποδὶ τῶν δ' ἀσμεῶν πάντα ἔσθ ἀδιώκα οὐ μὲν. τῶ δὲ ἐπὶ τῶν τῶν θεῶν τὴν καὶ δαίμωνων, οὐκ αὐτῶν τῶν Κρόνον λεγομένων ἔχει διός. ἐπὶ γὰρ γῆρσιν τούτων ὄνομα ἔσθ ποιητῶν τῶν δ' ἄλλων. δ' ἄλλοι δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Πλάτων. ἐπὶ τῶν σημαντικῶν προσεπέμ αὐτῶν ἐκ ἔχων, ἔσθ δ' ἡμῶν δὲ ὄνομα τῶν, ὅσθ οὐδ' ἔσθ

ἰδύ
παν
το,
ραυ
π,
τῶν,
πρὸς
κατ'
πᾶσι
λῶσι
τῶν,
πῆρι
κατ'
ὄσθ
θεῶν
ἀδιώκα
ἔσθ
κιν
οὐ
σιν
αὐτῶν
χο
α
ἰ
πῶ
σᾶσι
τοῦ
καὶ
πᾶσι
δὲ
κατ'
πᾶσι
τημῶν
πῶν
ρετῆ
ἔσθ
τοῦ
δοι
ἄν,
οὐ
πᾶσι
ἀσμε
εἰρη
tur:
& in
tract
ειού

Neque uerò hi comminiscimur quicquam, sed ea quæ tradiderunt Prophetæ, exponimus. Itaque à statu suo defecerunt, alij quidem amatoribus capti uirginum, & libidine carnis accensi: ipse uerò princeps, tum negligentia, tum improbitate circa procurationem sibi cōcreditam. Ex amatoribus igitur uirginum, gigantes, ut uocant, nati sunt. (quorū si poëta etiam aliqua ex parte historiam prodiderūt, non est quod miremini: quum diuina & cælestis sapientia tantum à terrestri: & humana absit, quantum ab ipsa ueritate uerisimilitudo. nam secundum principem materiæ,

Nouimus effari mendacia plurima, ueri Quæ speciem referant.)

Hi igitur angeli qui quum cælis excidissent, circa aërem & terram obuerfantes, non amplius euehi supra cælos potuerūt: nec nō animæ gigantū, dæmones illi sunt qui circa mundum oberrant: & motus, hæc quidem constitutioni quam à parentibus accepserunt: illi uerò pristinæ libidini suæ conuenientes edūt. Cæterum princeps ille materiæ, ut ipse rerum euentus probat. Dei bonitati sua procuratione se opponit.

Sæpe mihi fubiuit cura
 Animam, dubitauit anxie,
 Deus an fortuna regat
 Hominum inconstantem uitam.
 In qua & inopinatò sæpius
 Et iniquè miseri sunt quidam.
 In familijs etiam claris
 Aliqui, quod nemo sperasset,
 Absque Deo fortunati.

Perplexum se his carminibus fatetur Euripides, neq; scire cuiam rerum terrestrium huiusq; mortalis uitæ gubernatio sit adscribenda, in qua boni plerunq; miserè, mali uerò fœliciter degant: & in qua aliquis dixerit,

Hæc nos uidentes, quomodo uel legibus
 Vtemur, esse uel deos fatebimur?

Hinc & Aristoteles commotus, ea quæ infra cælum sunt, nulla prouidentia regi putauit. At qui æterna Dei uniuersalis prouidentia undiquaque ex æquo se nobis extendit.

Coacta tellus, seu uelit, seu non uelit,
 Producit herbas, & pecus pascit meum.

Ea uerò quæ ad singulos pertinet, non pro hominum opinione, sed ueritatis uī, ut quilibet meretur, procedit, & res etiam cæteras secundum communem earum constitutionis legem gubernat. Quoniam autem commotiones illæ & operationes dæmonicæ, quæ à contrario spiritu proficiscuntur, inordinatos istos impetus excitant: atque insuper homines, alium aliter, tum singulos, tum integras gentes, particulatim & publicè, pro ratione materiæ & erga Deum affectionis, intus forisque mouent: eam ob causam aliqui, quorum non parua autoritas est, non certo ordine hanc uniuersitatem esse constitutam, sed temere fortuitoque agi ferrique omnia censuerunt. Nesciebant enim illi,

nihil

ἴσασθαι δὲ μηδὲν ἡμᾶς ἀμολογεῖν λέγειν, ἀλλὰ ὅτι
 παροφήταις ἐκπεφάνηκεται, μὴνύειν. ἐκεῖνοι μὲν,
 εἰς ἐπιθυμίαν πεισθέντες παρὰ θεῶν, καὶ ἡρώδης
 σαρκὸς ἐυεργέτες. τοῦτος δὲ, βεβαίως, καὶ
 πονηρὸς περὶ τῶν περὶ τὴν ἀθανάτων γένεσιν.
 ἢ δὲ δὴ οὐκ οὐκ τῶν περὶ τὰς παρὰ θεῶν
 νόμους ἔχοντων, οἰκαλούμενοι ἐργασθῆσαν γίγαν-
 τας. εἰ δὲ τις ἐκ μέρους εἰρηται περὶ τῶν γιγαν-
 των καὶ ποιητῶν λόγῳ, μὴ θαυμάσητε, τῆς
 κοσμικῆς σοφίας, ὅσον ἀλήθεια πιδανὸς ἀφ᾽ ἑ-
 ρεῖ, ἀλλὰ καὶ τοῦ σῶν, καὶ ἢ μὴ, οὐκ οὐρανοῦ.
 τῆς δὲ, ἐπιγείου. καὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ὕλης,
 ἰσχυρὸν ἴσθαι πολλὰ λέγειν ἐπιμοισιρ ὁμοία. οὐ-
 ρὴ τῶν οὐρανῶν οἱ ἀγγελοὶ οἱ ἐκπεσόντες τῶν οὐρα-
 νῶν, περὶ τὴν αἴρα ἔχοντες καὶ τῶν γῆν, οὐκίτι
 εἰς τὰ ὑπερουράνια ὑπερκεύεται διωόμενοι. καὶ
 αἱ τῶν γιγαντων ψυχᾶς, οἱ περὶ τὴν κοσμῶν ἐσὶ
 πλανώμενοι δαίμονες, ὁμοίως κινήσεις οἱ μὴ αἱ
 ἔλαβον συστάσειν οἱ δαίμονες, οἱ δὲ αἱ ἐσθῶν
 ἐπιθυμίας οἱ ἀγγελοὶ, ποιούμενοι. ὁ δὲ τῆς ὕλης
 ἀρχὴν, ὡς ἐσμὲν ἢ αὐτῶν τῶν γιγαντων ἰσθῶν, ἐ-
 καντία ἢ ἀγαθῶν τοῦ θεοῦ ἐπιτροπῶν καὶ δ.
 32 οἱ κῆρ, πολλοὶ μοι παραπίδωκε δὴ ἡλθε φροντίς, εἰ-
 τε τύχα εἴτε δαίμων τὰ βίότια κρῖνει. παρὰ
 τ᾽ ἐλπίδα καὶ παρὰ δίκην πῦς μὴ ἀπ᾽ οἰκῶν
 εἰς ἀπείρωντας ἀτὰρ θεοῦ, τοὺς δὲ διτυχεῶν
 τὰς ἀγὰς ἢ παρ᾽ ἐλπίδα. καὶ δίκην δὲ παρὰ
 τῶν ἢ κελῶν, ἢ ἀφ᾽ αἴσῃ τὴν εὐεπίδωκεν ἐπινοῖα.
 ἕνος ἢ ἴσθαι τὴν πῆρ γείων δαίμονος, ἢ ἢ εἴποι τις
 κῆρ, πῶς οὐκ τὰ δὲ εἰσερῶντες, ἢ θεῶν γῆρας εἶναι δὲ
 τῶν μὴ ἢ νόμοισι χρῶμεθα; ἢ τὸ τὴν ἀεισοτέλη ἀ-
 κρονότα εἰπεῖν τὰ κατωτέρω τοῦ θρανοῦ ἐπί-
 νοσι. καὶ τὴν δὲ αἰδίου ἐπίσης ἡμῖν μῆνους προ-
 νοίας τοῦ θεοῦ, ἢ γῆ δὲ ἀνάγκη κῆρ θέλει, καὶ μὴ
 θέλει, φύουσαν διὰ τὰ μὰ πῆρ βότα. τῆς δὲ ἐ-
 πὶ μέρους πρὸς ἀλθέειαν ὄν πρὸς δόξαν χωρού-
 σης ἐπὶ τοὺς ἀξίους, καὶ τῶν λοιπῶν κατὰ τὴν
 κῆρ ὄν συστάσει νόμον λόγον προνομιῶν. ἀλλ᾽
 ἐπὶ καὶ ἀπ᾽ πῶν κῆρ τῶν πῶν δαίμονι-
 καὶ κινήσεις καὶ γῆρ γείων τὰς ἀπῆκτους ταύτας
 ἀπ᾽ ἀφ᾽ ἑσῶν παρ᾽ ἑσῶν ἢ δὴ ἢ τὸς ἀλθῶν πῶν ἀλλοῦ
 ἀλλοῦ ἢ κατ᾽ ἑσῶν τὴν ἢ τῆν, μερικῶς ἢ ἰσῶν ἢ τῆν
 ἢ τ᾽ ὕλης λόγον τὴν δὲ πῶν τὰ θεῶν συμπεθέει, ἢ
 δόξαν τὴν ἐξ ἑσῶν λινῶσαι εἰς τ᾽ ὕλην, ὡν δόξαν ὁ
 μικρᾶ, ἢ ὁμοίαν, ὁ τ᾽ αἰετὶ ἢ π᾽ ἢ τὸ σῶν ἐπ᾽
 να, ἀλλ᾽ ἀλόγῳ τῆν ἀρετῆς τὴν φέρεσθ, οὐκ εἰδότες,

At qui materia res est: quod quidnam posset per se? quum aliam quamvis figuram cõflari queat, ut peluis ac Amaside illo apud Herodotũ: Caterum Neryllinus & Proteus & Alexander, quidnã opis laborantibus adferrent? Nam quæ hoc tempore statua Neryllini effere dicitur uivente ipso & ægotante facit. Quid igitur dicendum? Primum sanè irracionales animæ & phantastici circa opinioniones motus, aliàs idola (spectra aut simulachra) partim à materia trahunt, partim ipsimet sibi confingunt & pariunt. Et hoc tunc maximè in animam cadit, quum spiritum materialem in se admisit, eiq; unione quadã permista est. quod fit quum non ad cælestia & eorũ conditorem, sed deorsum ad terrestria respiciens, tota in terram declinat, nihil iam quàm sanguis & caro, non amplius spiritus syncerus. Ibi irracionales inquam & phantasmatũ (hoc est inanũ uiforum) pleni animæ motus, imaginationes procreant, quarũ insana in idolorum amorem ruit cupiditas. Quũ uerò mollicula & flexibilis anima, rudis & expers sanæ doctrinæ, quæ nec ueritate est contèplata, neque patrè & opificem uniuersorum cogitatione complexa, falsis ipsa de se opinionibus fuerit imbuta: dæmones illi materiæ dediti, nidoria & sanguinis uictimaru auidi, & hominum impostores, per falsos illos & uanos in vulgi ac imperitorũ animis motus (ceu instrumenta quædã) imaginationes quasdam, tanquam ab idolis & simulachris, quorũ ipsi nomina ulurpant: profectas, eis infundunt. Et quum suapte ui ac ratione anima, utpote immortalis, plerunq; moueatur & agat in homine, ita ut futura prædicat, & rerum præsentiu statum dirigat aut emendet, huius sapientia laudem dæmones sibilucrantur. Sed de nominibus etiam deorum aut dæmonum ut aliquid adferamus, quæ antehac exposita sunt, postulare uidebitur. Herodotus itaq; & Alexander Philippi filius in epistola ad matrem (qui utriq; in diuersis ciuitatibus Aegypti, Heliopoli, Memphi & Thebis, in colloquium cum sacerdotibus uenisse dicuntur) homines eos fuisse, ex illis cognouisse se aiũt. Sic enim scribit Herodotus, Eos itaque quorum imagines erant, (pontificum, in grandi quodam coenaculo,) demonstrabant tales omnes extitisse, (uultu & forma corporis, habitũque in uita,) sed multum à dijs distantes. priores tãmen his uiris fuisse deos in Aegypto principes, unã cum hominibus habitantes: & eorum semper unum extitisse dominatorem, & postremum illic regnante Orum Osiridis filium, quem Græci Apollinem nominant. Hunc, postquam extinxit Typhonem, regnasse in Aegypto postremum. Osiris Græcalingua est Dionysus (id est Liber.) Ergo tum alij tum ultimus rex Aegypti, homines fuerunt: ab illis uerò ad

ἀλλ' ἢ μὲν ἄλλοι, χαλκῶς ὄντι· τί δὲ καὶ χαλκῶς διώκται
 λαβὼν αὐτοῦ, ὃν μεταποίησε πύλιμους ἑτέρον ἑπι-
 μαίξει, ὡς τὸν ποδονιστήρα ὃ πρῶτος ἦν Ἡρόδο-
 τῶ Ἀμασις. ὃ δὲ Νερυλλίνῳ καὶ ὀπισωτέως καὶ ὁ
 Ἀλέξανδρῳ· τί πλεονεξίαν ἔχουσιν; ἀλλ' ἢ εἰκότως
 λέγεται νῦν γιγνόμεναι, γιγνόμεναι καὶ ἴστανθ' ἡρώ-
 σουῦτ' Ἡερυλλίνου. τί οὖν πρῶτα μοι αἰ τῆς
 ψυχῆς ἀλογοὶ καὶ ἰνδαλματώδεις πρὸς τὰς δὲ
 ξας κινήσεις, ἄλλοτε ἄλλα εἶδωλα, τὰ μὲν ἀπὸ τῆς
 ὕλης ἔλκουσι, τὰ δὲ αὐταῖς ἀναπλαθῆναι καὶ
 κῆρσι. πᾶσι δὲ τοῦτο ψυχῆς μάκιστα τοῦ ὕλικου
 προσλαβοῦσα καὶ ἀδυσυγκραθεῖσα πονδύματ'·
 οὐ πρὸς τὰ οὐρανια καὶ τὸν τούτων ποιητῶν, ἀλλ'
 λὰ κῆρτα πρὸς τὰ ἐπίγεια βλιπώσασα καθεδολικῶς
 εἰς γῆν, ὡς μόνον αἷμα καὶ σὰρξ, οὐκ ἐτι πονδύμα
 λαθάρων γιγνομένη. αἰ οὖν ἀλογοὶ αὐτὰ καὶ ἰν-
 δαλματώδεις εἰ ψυχῆς κινήσεις, εἰδωλομανεῖς
 ἀκρίκτουσι φαντασίας· ὅταν δὲ ἀπαλλῆ καὶ ὀν-
 γαθῶ ψυχῆς, αἰνήσῃ μὲν καὶ ἀπειρῶ λόγων ἐξ-
 ῥωμῶν, ἀδιάρητ' δὲ τῶ ἀληθοῦς, ἀπῆρῶν-
 τ' δὲ τοῦ πατρὸς καὶ ποιητοῦ τῶν ὄλων, γί-
 ποσφραγίστην ψυδῆς πρὸς αὐτῆς διόξας δι-
 πῶσῃ ὕλην δαίμονες λήγουσι πρὸς τὰς κινήσεις
 καὶ τῶν ἱερῶν αἵμα ὄντες, ἀπατῆλοι δὲ αἰ θρω-
 πων, προσλαβόντες τὰς ψυδῶδ' ἔξους ταύτας
 τῶν πολλῶν τῆς ψυχῆς κινήσεις, φαντασίας αὐ-
 τοῖς, ὡς ἀπὸ τῶν εἰδωλῶν καὶ ἀγαλμάτων, ἰδι-
 βατεύοντες αὐτῶν τῆς νοήμασι, εἰσέρῃ παρ-
 χουσι. καὶ ὅσα καὶ αὐτῶν, ὡς ἀδύνατ' ὄσα, ἰ-
 γνικῶς κινεῖται ψυχῆς, ἢ πορκεμύουσα τὰ μέλλον-
 τα, ἢ θεραπείουσα τὰ ὄντα κινεῖται, τούτων τῶν
 δόξαν κερταοῦται οἱ δαίμονες. ἀναγκῶν δὲ ἰ-
 σσας, κατὰ τὰ πορκεμύουσα, πρὸς τῶν ὀνομαστων
 ὀλίγα εἰπῶν. Ἡρόδοτ' ἔφη οὖν καὶ Ἀλέξανδρ' ὅτι
 ὁ τ' Φιλίππο, γῆ τῆς πρὸς τῶν μητέρα ὑπὸ τῶν (καὶ
 τῶν ἰσθμῶν τῆς ἡλιποπόλει, ἢ μέμειε τῶν ἱερῶν, εἰς λό-
 γους τῆς ἱερῶν ἀφίχθαι λέγονται) φασὶ τῶν ἐκεί-
 νων, ἀθροῦσιν αὐτῶν γηρόδ' ἢ μαθῆναι. Ἡρόδοτος μὲν
 ἠδὲ ὄντ' αἰ εἰόντες ἦσαν, τοῖσ' αὐτοῖς ἀπὸ ἐκκενῶν
 35 σφιας αὐτῶν ἔόντας, θεῶν ἢ πολλῶν ἀπικαγμέ-
 νος. τῶν ἢ πρόπορον τῶν ἀθροῦν τῶν αὐτῶν, θεῶν ἢ πρὸς γῆ
 αἰνῶν ἢ ἀρχόντας, ἀκείοντες αἵμα ἴσισι ἀθροῦσιν
 ἢ τῶν αἰετῶν ἢ ἐκείνα τῶν κρατίοντα ἢ ἕσπερον ἢ αὐτῶν
 σιλῶσαι ὄρον τῶ ὀσπίρας πᾶσα αὐτῶν, Ἀπόλλωνα ἔλ-
 λωεις ὀνομάζουσι. τῶν κατὰ πᾶσι τῶν τῶν ἀθροῦν, ἢ
 σιλῶσαι ἢ ἀθροῦν αἰγύπθων. ὀσπίρας δὲ ὄσα δι-
 νυσοῦ κατὰ ἑλλῶδα γλωσσῶν, οἱ τε οὖν αἱμοὶ, ἢ
 τῶν αὐτῶν, βασιλεὺς αἰγύπθων. παρὰ δὲ τῶν αὐτῶν, εἰς

Græcos

Ἰλλυας ἦλθε τὰ ὀνόματα τῶν θεῶν. Ἀπόλλων ὁ
 Διονύσιος καὶ Ἰσιδὸς, ὡς ἀκούεις Ἡρόδοτος λέγει. Ἀ-
 πόλλωνα δὲ καὶ Ἀρτέμιον, Διονύσιος Ἰσιδὸς λέγει σὺν
 τῷ Πάριον. Ἄλλοτε δὲ, προφῶρ αὐτῶν οὐκ ἔλεγε καὶ Ἰσι-
 δὸς, οὐδὲ θρακίως γεγονότας, πρώτους βασιλείας ἐσ-
 χου, πρὶν μὲν, ἀγνοίᾳ ἐπὶ ἀληθῆς περὶ τὸν θεῶν ὀνομα-
 σίας, πρὶν δὲ χάριτι ἐπὶ ἀληθῆς θεῶν ὀνομασίας ἰσχυ-
 ρῶν τῶν ἡρώων. τὸς μὲν καὶ καθαρὸς ἐστὶν τὸς ἀρεσκῆς καὶ
 τὸς μάργος οἱ παύσης αὐτῶν ἰσοθῆσοι. τὰς δὲ θυλείας
 ἐσφίμ ἔφεσι θύμῳ, ἀλλὰ ἐρεῖ εἰς τὸ Ἰσιδὸς. τὸ ἀγαλ-
 ματῶν γυναικῶν, ἐσφίμῳ ἐστὶν. καθάρῳ οἱ ἔλλη-
 νες τὴν ἰαυὴν γράφουσι. τίνες δὲ αὐτῶν μάλλον τούτων π-
 εδὲνθῶν λέγουσιν, ἢ οἱ καὶ Ἰσιδὸς καὶ Ἰσιδὸς, πᾶσι πα-
 ρὰ πατρός, ὡς τὴν ἰεροσωμῶν, καὶ τὴν ἰσοθῆσον Ἰσιδὸς
 μῆσοι, ὅ γὰρ τὸς σεμνοποιουῦτας ζεῦσος τὰ ἐδὲ ὠ-
 λα, εἰς ἀνθρώπων αὐτῶν γυνεῶν ἐδὲ ἐδὲ. εἰ τι
 μὲν οὐκ Ἡρόδοτος ἐλεγε, περὶ τῶν θεῶν, ὡς περὶ ἀν-
 θρώπων, ἰσοθῆσον αὐτοῦ, ὡς λέγουσι τῶν Ἡροδό-
 τῳ, τὰ μὲν νῦν θεῶν ἀφρηγμάτων, οἷα ἡκουον,
 ἐκείναι πρόθυμοι δὲν ἐδὲ, ἔχου τὰ ὀνόματα αὐτῶν
 ὡν μὴ ἀελάχισα μὴ πιστεύειν ὡς μυθολογῶν ἐδὲ. εἰ
 πᾶσι δὲ Ἀλέξανδρος, ὡς Ἐρμῆς ὁ τρισμύριτος ἀντικα-
 λῶντος, σὺν ἀπῶν τὸ ἀϊθιον αὐτοῖς γένος, ὡς ἄλλοι
 μυθολογῶν (ἢ αὐτῶν ἐκαστον καὶ ἀλέγοιμι) ὅτι λόγος ἐ-
 πὶ λαταλαίπετῳ, ἐσπλάγῃς ὄνας αὐτῶν μὴ νενομί-
 δεῖς, καὶ ὅτι μὲν ἀνθρώποι, ἀλλὰ οἱ καὶ ἀγροθῶν
 ἀλογιστάρι, οἱ θεῶν λέγοντες, ἀδύρα, γλυκῶν, ἡλιον,
 σελήνην, τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἐνκοῦν νομί-
 ζουσι, καὶ ἐρεῖ τοὺς τὰ φῶς αὐτῶν. ἀλλοὶ δὲ καὶ
 ἀπολλοδωρὸς γὰρ ἐπὶ περὶ θεῶν. Ἡρόδοτος δὲ καὶ
 τὰ μεθῆματα αὐτῶν φησὶ μυθήσια. γὰρ δὲ βουσι-
 αι πόλι, ὡς ἀκούουσι τῆ Ἰσιδὸς ἐστὶν, ἐρεθται
 πρότερόν μοι. τὴν ἰσθῆσον γὰρ δὲν μετὰ τῶν θυ-
 σίω πᾶντες καὶ πᾶσαι, μυθολογῶν κέρτα πολλ-
 λαὶ ἀνθρώπων. τῶν δὲ τὴν ἰσθῆσον τῶν φῶν, οὐ μοι
 ὄνομα ἐστὶ λέγειν. εἰ θεοὶ, καὶ ἀθάνατοι, εἰ δὲ τὴν ἰ-
 σθῆσον, καὶ τὰ πᾶσι ἐστὶν αὐτῶν μυθήσια, ἀ-
 θῶντοι. ὡς αὐτῶν Ἡρόδοτος, εἰσι δὲ καὶ αἱ τα-
 φαί, τῶν ὄντων ὄνομα ποιῶμαι ἐπὶ τριούτῳ πρῶ-
 γματι ἐξαγορεύειν τὸ ὄνομα. γὰρ αἱ, γὰρ ἐπὶ ἰερω-
 τῶν Ἰλλυας, ὅτι δὲ τῶν τοῦ νοῦ πᾶντος τοῦ ἐπὶ Ἀ-
 θηναίων ἐχόμενον ποίχου. λίμνη δὲ ἐστὶν ἐχόμε-
 νη λίμνῃ κρηπιδίτι κρησομυθῶν γὰρ κῆλην, μέγα-
 ρος ὡς ἐμοὶ δοκέει, ὅσην περὶ τὸν ἄλλο ἢ τροχαιοδῶν
 καλεομένη. καὶ δὲ τῆ λίμνη ταύτη τὰ δὲ κρηπιδίτι τῶν
 περὶ αὐτῶν νυκτῶν καλεοῦσι μυθήσια αὐτῶν ἡμῶν.

Græcos translata sunt nomina deorum. A-
 pollo Dionysi & Ifidis filius fuit: ut idem He-
 rodotus ait, Apollinem & Dianam aut Dio-
 nyfi & Ifidis filios esse: Latonam uerò, nutri-
 cem horum ac liberatricem. quos cælesti ori-
 gine natos, primos habuerunt reges: & par-
 tim ignorantia ueræ erga Deum pietatis, par-
 tim quod imperio eorum adulerantur, unâ
 cum uxõribus eorum, diuinis honoribus af-
 fecerunt. Boues mares eodemque mun-
 dos (inquit Herodotus) ac uitulos uniuersi
 Aegiptij immolant, fœminas eis immolare
 non licet, ut pote Ifidi consecratas. Nam Ifi-
 dis simulachrum, muliebre est, bubulis præ-
 ditum cornibus quemadmodum Io Gra-
 ci describunt. Cuiam uerò fides his de re-
 bus æquius adhiberetur, quàm qui à maiori-
 bus suis, secundum generis successione, filij
 subinde à parentibus, ut sacerdotij munus,
 ita historiam acceperunt? neq; enim ipsos mi-
 nistros ædium sacrarum, qui magnificare idola
 assolent, deos suos homines fuisse metiri uel-
 le [si res secus haberet] iurifimile est. Quod
 si Herodotus solus diceret, Aegyptios trade-
 re, illos qui pro dijs ducuntur, olim homines
 fuisse: forsan ex hac prodeuti, & huiusmodi
 (Atque ex ijs narrationibus, quæ ad rem di-
 uinâ pertinentia (ex sacerdotibus Aegyptijs)
 audiui, ea nõ libenter enuntiauerim, nisi ipso-
 rum tantummodo nomina: æquum existimans
 omnes homines idem sentire de his) tãquam
 fabulatori, fides habenda nõ esset. Nunc quo-
 niam Alexander quoq; & Mercurius ille ter-
 maximi cognominate, generis eorũ æternita-
 tem consentientes inter se negant, & alij in-
 super innumerij (quid enim singulos recense-
 re?) ne suspicandum quidem locus relinquatur,
 quin reges quum essent, diuini cultus eis de-
 creti sint. Hoc & doctissimij quiq; Aegyptio-
 rum testantur: qui deorũ nomine cælũ, terrã,
 solem & lunã comprehendunt. reliquos uerò
 homines, mortales existimant, & tẽpla, ipsorũ
 sepulchra. Idẽ in libro de dijs Apollodorus
 docet. Herodotus etiã passiones eorũ, myste-
 ria nominat. In Busrri urbe (inquit) quod diẽ
 festum Ifidi agant, superius à me dictũ est. Ver-
 berantur enim post sacrificium cuncti, multa

sanẽ hominũ milia, uiri & mulieres quomodo autem (aliã, quo autem) uerberentur, non
 est mihi fas dicere. Si dij sunt, immortales sunt: sin uerberantur, & passiones eorum, my-
 steria sunt, homines fuerint. Rursus enim Herodotus, Sunt etiam, inquit, sepulchra (cu-
 ius nomen si nuncupauero hac in re, haud sanctẽ fecero) in urbe Sai in templo Mineruæ:
 post totum delubrum, eius parieti, contigua. Atque in fano stant ingentes obeli (id est
 uerua) lapidei: locũque contiguus lapidea basi adornatus, & circunquaque probẽ elab-
 oratus: magnitudine, ut mihi uidebatur, quanta in Delo lacus qui dicitur trochoides.
 In hoc simulachra habentur passionum eius, quæ, mysteria nocturna Aegiptij uocant.

Nō solūm autē, mulachrum Ofiridis [apud Aegyptios,] sed conditura quoque ostenditur. Et alibi, Certi quidam homines condendis mortuorum corporibus constituti sunt, qui, quum adiplos cadauer portatum est, ostendunt ijs qui portauerunt exemplaria mortuorum lignea, pingendo afsimilata. Et eorum unum accuratissimē fabrefactum esse aiunt: cuius ego nomen si nuncupauero, fraud faciam sanctē. Quinetiā ex Græcis quidam eruditione circa poësin & hystorias clari, dijs suis passiones quasdam animi absurdas tribuunt, ut Herculi Homerus,

Crudelis, quem non potuit reuerentia diuūm,

Non ius hospitij fidum, sacrataq; mensa,

Flectere, qn ipsum miserē demitteret orco.

Talis si fuit Hercules, mirum non est quod infaniuit, quodq; rogo succenso seipsum cremauit. De Aesculapio autem Hesiodus,

Pater hominūmque deūmque

Fulmine Latoidē, sublimis ab æthere, dirō

Iratus percussit.

Et Pindarus,

Vincitur & sapientia lucrispe.

Celsit & Asclepius auro

Præsentī, opifer uirum

Iato leto functum ut reuocaret.

Iratus at illos Saturnius

Atro fulminē traiecit.

Vnde uijs spirandī clausis

Ambo interiorunt statim.

Atqui tales si dij fuerunt, quis credat ita pecupix & auri cupidine captos, ut homines solent?

O quām beari se putat ab auro genus

Mortalium: non ut magis uel liberi

Parentibus, uel gaudeant hiliberis.

Nulla enim re indiget numen, & omnē concupiscētiam superat, Sed neq; mortem obire potuissent. Sin homines, improbi illi, pfectō, rudes, & nimium auari erant. Quid multa?

An etiā Castor & Polux & Amphiarus me detinebunt? qui non ita dudum homines ex

hominibus nati, numina censentur? Quid quodd etiam Ino foeminam, post suum furorem, & quæ in illo perpeffa est, deorum ordini asciscunt?

Periclitantes in mari hanc cognomine

Diuam uocabunt Leucotheam.

Et de filio,

Nautæ in uocabunt opiferum Palæmonem.

Quodd si reprobi etiam & Deo inuisi homines, in deorum numerum relati sunt: & Dercetūs filia Semiramis, libidinosa & sanguinaria mulier, Syriæ deæ nomine culta est: & propter eandem Dercetūm, columbas & Semiramis honorant Syri (in columbam enim mutata est mulier, ut nugatur Ctesia:) quid mirum si imperio & tyrannide florentes aliqui, a subditis deorū nomine nuncupati sint? Consentit nobis Sibylla, cuius & plato meminit, Extulit

καὶ οὐ μόνον ὁ πάφῳ πῦρ ὀσίειδῳ δένοντα, ἀλλὰ καὶ παρχέα. ἐπειὰ γὰρ οἱ κῆρυκεὶ νεκρῶν δεινύσαι ποῖσι νομίσει παρὰ δειγμάτα τῶν νεκρῶν ξύλινα πῆ γραφῆ μεμνημένα. καὶ τῶν μὴ απούδαιστω αὐτῶν φασὶν εἶναι τοῦ οὐχ ὀσιοιοι ποιδύμα ὄνομα ἐπὶ τριούτῳ πρῶγματι. νομάζειν. ἀλλὰ καὶ ἐλλωύμῃ ποὶ ποῖσιμ ὀσίειαν σοφοί, πρὶν ἢ Ἡρακλῆος, Σχέτιλιος δὲ διὰρ ὀπιμὴ δέειν ὅτι οὐδὲ τρωάξειν, τῶν οἱ πρὸ θηκῆν ἐπειτα δὲ πείφει καὶ αὐτῶν Ἰουίτην. τοιοῦτῳ ὅν, ἐπὶ τῶν μὴ ἐμῶν ἐπὶ ἰσῶτος δὲ, ἀνάφας πύρα, κατέκασον αὐτῶν. πρὶ δὲ Ἀσκληπιῦ ἠϊόδῳ μὴ, πατρὸς ἀνδρῶν δ' ὅτ' ἐχούσῃ ἀπ' οὐλύμου δὲ βαλῶν ἑλόντων ἱερῶν, ἐκτανε ἠθῶδῳ, ὅτι λῶν σὺν θυμῶν δεινῶν. Πίνδαρῳ δὲ, ἀλλὰ κέρδι καὶ σοφία δέδεκτα. ἐτραπε κακῆνον ἀγαλῶσμι δῶ χυσοὶς ἢ χερσὶ φανεί. χερσὶ δ' ἄρα κροῖων εἶφας δ' ἀμφοῖν, ἀμωνοῖν ἔερνων καθεῖλον ἰκείως, ἀδῶν δὲ κερῶν- νῶς ἠέσκηνε μῶρον. ἢ βίνυω θεοῖ ἦσαν, καὶ οὐτε αὐτοῖ πῆδς χυσοῖν ἐχορ (Ἄ χυσοὶς, ἄξίωμα κἀλλισον βεδοῖς, ὡς οὐτε μῆτρε ἠδονῶς τοῖς δ' ἔχα, οὐ πῶδῳ δὲ. --) αὐε πῆδεις γὰρ ἢ κρεῖττον ἠδιδυμίας τῶ θεῶν. οὐτὲ ἀπέθνησκον. ἢ ἀνδρῶν ποῖ γεγονότων, ἢ πονηροῖ δὲ ἀμαθῶν ἦσαν, καὶ ζῆματῶν ἰλάτης. τί με πλὴν λέγειν, ἢ κῆσῳ ἢ ἢ πολυδύκτος μνημονδύοντα, ἢ Ἀμφιάρεω, ὅς, ὡς εἶπερ λόγῳ χρεῖς ἢ πρῶτω ἀνθεῶν ποῖ δὲ ἀνδρῶν γεγονότων, θεοὶ νομίζονται. ὅπῳτε καὶ νῶ μετὰ τῶν μανίαν καὶ τῶ ἰπὶ δὲ μακίας πῶδῳ, θεοὶ διοξάζουσι γεγονέναι; τόντου πλῆν ἢ δὲ ἠδονῶν ἐπὶ ἰπὶ μῶν. καὶ τῶ πῶδῳ αὐτῶς, Σιμόνος Παλαίμων ναυτίλοις κεκλήσεται. εἰ γὰρ καὶ ὡς ἀπόησοι καὶ θεοσυγείς, δόξαν ἔχορ εἶναι θεοὶ, καὶ ἢ θυγατρε τῆς Δερκετοῦς Σιμίραμῆς, λέγειν ἢ γυνὴ καὶ μαιφόνῳ, ἐλοξε συρία θεός. καὶ δὲ τῶν Δερκετῶν, καὶ τῶν περὶ σερῆς καὶ τῶν Σιμίραμῆς σέβουσι σύροι (τῶ γὰρ ἀδῶα- τῶν, εἰς πῶρῆσῶν μετὲ βαλῶν ἢ γυνὴ ὁ μῦθῳ παρὰ Κτησία.) τί δαυμασοῦ τοῦς μῶν ἰπὶ ἀρχῆ καὶ τυραννίδι, ἔπει τῶν κατ' αὐτοῦς κληθῶναι θεοῦς; Σιβύλλα, (μεμνητῶν δ' αὐτῶς καὶ Πλάτων)

Διότι δὴ δεύει χρεῖα μερόπων ἀνθρώπων,
 ἔξ οὗ δὴ κατακλισμός, ἢ πλοῦτος γόνετ' ἀν-
 θρώπων,
 καὶ βασιλεὺς κερῶν, ἢ τῶν αἰώνων, ταπεινός τε,
 γαίης τέκνα φέδρα, ἢ ἄρα ἄρα ἐκάλισαν
 ἀνθρώποι, γαίῃ τε καὶ οὐρανῷ ἐνμαθόντες,
 οὐνεκα οἱ πρότεροι ἔσαν μερόπων ἀνθρώπων.
 ἦ δ' ἐπ' ἐχέει, ὡς Ἡρακλεῖα ἢ Περσεΐα, τοὺς δ' ἐ-
 πίτεχνα, ὡς Ἀσκληπιόν. οἷς μὲν οὐκ ἦ αὐτοὶ οἱ ἀρ-
 χὸν ἡμῶν μετὰ δίδουσαν, ἢ αὐτοὶ οἱ ἀρχόντες,
 οἱ μὲν φόβω, οἱ δὲ αἰδοί, μετᾶρον τοῦ ὀνόματ' ὅτι
 ἢ Ἀντίνοῦ, ἢ Κλαυδρωπίε τῆν ἡμετέρων πηγόν-
 ναυ, πῶς ἡμετέρας ἐτυχε νομίζεσθαι διός. οἱ δὲ μὲν
 αὐτῶν, ἀβασανίως τῆν ἐδεξάτο.

Κρητὸν δὲ αἰψότατον ἢ γὰρ τάφω, ὡς αἶα, σείο
 Κρητὸν δὲ τεκτὴν ἂν ὅσιν δ' ὁ θάνατος. --

πισθῶν Καλλιμάχε τὰς γοναῖς τῶν Διδῶ, ἀπισθεῖς
 αὐτῶν τάφω, ἢ νομίζω ἀποκρίσασθαι τάλαντες,
 ὅτις ἀγνοοῖ κηρύσσας τῆν τεθνηῶτα; καὶ μὲν
 ἢ αὐτῶν βλέπων, τῆν Πρίαυ ἡπομιμήσκη τῶν
 αὐτῶν πλὴν ἰδῶν, ἀπισθοῦν τῶν τεθνηῶτα, ἐκ
 εἰδῶν ὅτι μὲν αἰδοί, ὁ γὰρ ἡμετέρας θεός. ἢ γὰρ ἀ-
 πιστοὶ οἱ ἄλλοι πολλῶν ἢ ποιητῶν λεγόμενοι μὲν
 οἱ περὶ τῶν θεῶν, ἢ περὶ τοῦ ἑαυτοῦ διότι
 βία, ὁ γὰρ εἰς ἡμῶν ψυδῶν οἱ λόγοι. ἢ εἰ ἀληθεῖς
 αἰγνήσεις, οἱ ἐρωτῶνται αἰμαιοφονίαι, αἰ κλοπαῖ,
 αἰ κλομαῖ, οἱ κερῶνοι, ἐκέτ' εἰσι, παυσάμενοι εἶπ.
 ἐπὶ καὶ ἢ γόντο, οὐκ ὄντες. τίς γὰρ τοῖς μὲν π-
 σθῆν, λόγῳ, τοῖς δὲ ἀπισθῆν, ἢ τῶν σεμιότῶν
 περὶ αὐτῶν τῶν ποιητῶν ἰσορηῶντες; ὁ γὰρ αὐτῶν οὐδ'
 γνοῦσθαι θεοῖ, σιμνοποιοῦσαν τῶν κατ' αὐ-
 τῶν ἰσοῦσαν, οὐτοὶ τὰ πάθη τὰ αὐτῶν ἐψύσαν-
 το. ὡς μὲν οὐκ ἔσμεν ἀθεοί, θεοὶ ἀγοντῶν
 τῶν ποιητῶν τοῦδε τοῦ πάντες, καὶ τῶν παρ' αὐ-
 τῶν λόγων. κατὰ δὴ αὐτῶν τῶν ἐμῶν, εἰ καὶ μὴ
 πρὸς ἀξίαν, ἐλέγχεται. ἐπὶ δὲ, καὶ προφῶς καὶ
 μῆλας λογοποιοῦσιν ἀθεοῦς κατ' ἡμῶν, ἵνα τε μι-
 σῆν νομίζω μετὰ λόγου, καὶ οἰόμενοι τῶν δεδῶ-
 κτα, ἢ τῶν γινώσκων ἀπάξω ἡμῶν τοῦ βίου, ἢ
 πικρῶν καὶ ἀπαρατήτων, τῆν τῶν αἰτίων ὑ-
 πὲρ ἡμῶν, τοὺς ἀχόντας παρασκιδάσασθαι πρὸς
 εἰδῶντας πάλιν ὄντες, ὅτι αὐτῶν ὡς ἐδῶ, καὶ
 ἢ ἡμῶν ἡμῶν ἡμῶν, κατὰ πῶς θεῶν νόμον καὶ λό-
 γον παρεκλόδισκε, προσωλομῆν τῶν κακίαν
 τῆν ἀρετῆ. οὐτῶ καὶ Πυθαγόρας μὲν ἅμα τρια-
 κωσίων ἐπὶ τοῖς κατὰ φλέγη πνεύ, ἢ Ἡρακλεῖα τῶν δὲ

Extitit in terris decimum mortalibus a-
 uum,
 Postquam diluuijs homines perire prior
 res:
 Porro saturnus, & Titan, Iapetusq;
 Regnarunt: Cælo quos & Tellure creatos
 Dixerunt homines, Terræ Cæliq; uocâtes
 Nomine: quod cunctos homines uirtute
 prærent.

Alij uerò propter sui corporis robur dijs ad-
 numerati sunt, ut Hercules & Perseus. Alij ob
 præstatiâ artis, ut Aesculapius. Ita q; factum
 est ut alios ipsi subditi ultrosq; assentatione]
 uenerarēt: alij uerò à subditis, uel metu af-
 fectis, uel uirtutis ipforum reuerentia inuita-
 tis, cultum diuinum obtinerent. Antino
 quoque, maiorum uestrorum facilitate, con-
 tigit ut à subditis Dei loco haberetur: cuius
 etiam posteri cultum, nulla amplius inquisi-
 tione habita, admiserunt.

Mendaces semper Cretes sunt: atque se-
 pulchrum

Creta tuū ostendit defuncti Iuppiter: at tu
 Immortalis eras, es, erisq; per omnia secla.
 Tu uerò Callimache genitum quum credas
 Iouem, nō admittis sepulchrum? imò quum
 ueritatem ita te putes obumbraturum, igno-
 rantibus, etiam ut mortuum esse non dubiè
 suspicentur, authores. Tū quum uides antrū,
 Rheæ partum animo recolis: loculum uerò
 cernens, mortem eius offuscas. nescis nimirū
 solum æternum esse Deum, qui & ingenitus
 est. Certè autē fide dignæ non sunt quas de dijs
 uulgus hominum & poëtæ celebrât fabulas,
 & superfluum omnis illorum cultus est: (necq;
 enim usquam extant illi de quibus inanes fe-
 runtur fabulæ:) aut si uerè prædicatur eorum
 generationes, amores, cædes, furta, castratio-
 nes, fulmina, non amplius sunt, & iam pridem
 esse desierunt: ita ut antequam nascerentur
 etiam, non erant. Quæ enim ratio hæc per-
 suadebit, ut gigni quidem credamus, interire
 non item? Atqui credibile non est, poëtâs, à
 quibus & dij esse crediti sunt, & historia eorū
 splendide celebrata est, passiones & mor-
 tes eorum ementièdo, gloriæ ipforum detra-
 here uoluisse. Quantum igitur in me fuit,

etsi non pro dignitate rei, nequaquam nos esse, à Deo alienos qui uniuersitatis huius opi-
 ficem, simulque eius Verbum, ceu uerum Deum, ueneramur, demonstratum est. Illi uerò
 etiam epulas detestandas & concubitus incestos fingere de nobis audent, partim ne teme-
 re nobis infensū uideantur: partim quòd ita existimēt uel nos metu perclusos à nostra pro-
 fessione abduci: uel principū animos, propter flagitiorū magnitudinē, aduersus nos conci-
 tari & exasperari posse. Nos uerò illud in nos intelligimus, & non cōtra nos tantum, sed om-
 nibus retrò seculis, morē hunc fuisse scimus diuina quadā lege & ratione, ut contrariā sibi
 uirtutem improbitas impugnaret. Sic & Pythagoras cum trecentis alijs igne cōbustus est:

Democritus ab Ephesijs pulsus: Heraclitum Abderitæ, quæquam insanum, exilio, Socratem Athenienses morte affecerunt. Verùm ut illorum uirtus nihil est imminuta propter existimationem uulgi: sic nobis etiam temerariæ quorundâ calumniæ sanctioris uitæ institutum non obscurant: neque per eas gloriæ nostræ corâ Deo aliquid decedit. Respondebo tamen ad hæc etiam obiecta nobis facinorosa: etiam si uobis, sapientissimi princeps, ex ijs etiam quæ hactenus dixi, satis ea esse dissoluta uideri possint. Neque enim dubitare uos puto, homines illos, quorum uita omnis ad Deum, ueluti normam ac regulam, dirigatur, ut inculpatum & irreprehensibilem unum quicquid ei se præbeat, ne cogitatione quidem uel minimum crimen ullum admissuros. Si enim solam hanc præsentem uitam nos uicturos crederemus, suspicioni foret locus, nos carni & sanguini indulgētes, aut auaritia aut concupiscētia captos, peccare. nos uerò omnibus (non modò factis, sed etiam) cogitationibus & sermonibus nostris, tum noctu tum interdiu, Deum adesse scimus: eum quæ & totum esse lumen, & quæ in cordibus nostris latent uidere, et hac mortali defunctos uita, alteram hac terrestri longè meliorem, nempe caelestē, uos uicturos, (ut apud Deum & cū ipso, iam immutabiles & impassibili anima, non tanquam caro, etiâ si eam circumferamus, sed tanquam spiritus caelestis, maneamus) nô autem aliorum lapsus sequenti, deteriorem & in supplicij ignis, persuasi sumus. Non enim nos quoque Deus obiter tãquam pecora aut iumenta, neque ut periremus & aboleremur, creauit. Quod quum ita se habeat, spõte nos malos esse, & magno iudici tradere nos ipsos puniendos uelle, probabile non est. Illos quidem ea de nobis fingere, quæ de suis etiam dijs referūt: quorum (ut dixi) passiones (& libidines) mysteria nōminant: mirum non est. Atqui si licentiosum & promiscuum coitum tantopere damnant, oportebat eos uel Iouē odisse, qui ex Rhea matre, & Core (Proserpina) filia liberos sustulit, & forori suæ matrimonio iunctus est: uel Orpheum poētâ & fictorem huiusmodi scelerū, qui ipso etiam Thyeste detestandum magis ac scelestum Iouē fecit. Nam Thyestes etiam oraculo monitus, ut se suumque regnum conseruaret, cum filia rem habuit. Nōs certè tantum à promiscua illa uenere absumus, ut ne intuitus quidem nobis lasciuior aut libidini couiunctus permittatur. Nam qui mulierem, inquit (magister noster) uel aspectu sibi desiderarit, adulterium iam corde suo designauit. Quomodo igitur non castos aut pudicos suspicetur aliquis illos, quibus in alium usum oculos suos uertere nefas est quàm à Deo conditi sunt, hoc est ut corpori luceant: & quibus

καὶ Δημόκριτος, ὁ μὲν, τῆς Ἐφεσίων πόλιος ἠ-
 λαινετο, ὁ δὲ τῆς Ἀβδηρῶν, ἀδικητηροῦ μί-
 νου μνηστῆρα, καὶ Σοκράτους ἀδελφῶν θάνατον
 κατέγνωσεν. ἀλλ' ὡς κείνοι οὐδὲν χείρους εἰς ἀρε-
 τὴν λόγον, εἴα τῶν τῶν πολλῶν εἴδω. οὐδὲ ἡμῶν
 οὐδὲν ἄλλοστέϊ πρὸς ὀρθότητα βίου ἢ παρὰ π-
 νον ἀκρίβησιν ἐλασφημία. διδοξοῦμεν γὰρ πρὸς τῶν
 θεῶν, πλὴν ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰ αἰωνησώτα τὰ
 ἐγκλήματα. ὑμεῖς μὲν οὐκ ἴσθ' ὅτι εἴρηκα οὐ οἶδα
 ἀπολελογῆσθαι ἐμαυτῶν. σιωπῶσι γὰρ πάντας ὑ-
 πέρφρονουσι, οὗς ὁ βίος ὡς πρὸς στέμνωσιν
 θεῶν κανονίζεται, ὅπως ἀνυπαίτητος καὶ ἀνέπιλα-
 πῆτος ἐκείνου ἡμῶν ἀνδρωσῶν ἀνέπληστον, ἴσθ'
 τοῦτος μὲν εἰς γίνονται ποτα τοῦ βραχυτάτου
 ἐλθουσμένου ἀμαρτήματός. εἰ μὲν γὰρ εἴα τῶν
 ἐν ταῦτα βίον βιώσεται πεπεσμένον, καὶ ἄπο-
 πῆσιν ἐν γίλω, δουδύοντας σαρκὶ καὶ αἵματι, ἢ
 κερδους ἢ ἀνδρῶν ἐλάττους γενόμενους, ἀμαρ-
 τῆν ἐπειδὴ ἐφεσηκίαι καὶ οἰς γίνονται, οἰς λα-
 λούμεν, καὶ νύκτωρ καὶ μετ' ἡμέραν τῶν θεῶν οἶδα
 μὲν, πάντας δὲ φῶς αὐτῶν ὄντα, καὶ τὰ ἐν τῇ καρ-
 δία ἡμῶν ὄρα, πεπεσμένον τοῦ ἐν ταῦτα ἀπαλα-
 λαγήτου βίος βίον ἐπὶ τὸν βίωσιν ἀμείνονα ἢ κα-
 τὰ τῶν ἐν ταῦτα, καὶ ἐπουραίου, οὐκ ἐπίγειον. ὡς
 ἀνὰ μετὰ θεῶν, ἢ σὺν θεῶ ἀπλῆεις ἢ ἀπὸ θεῶν ἴψυ
 χίω. εἴ ὡς σπερδόν, ἢ ἐκ γῆρας, ἀλλ' ὡς οὐραίου
 πινύμα, μινούμην. ἢ συγκατεπέστησαν τοῖς
 λοιποῖς χείρονα, καὶ εἴα τυρός. (οὐ γὰρ καὶ ἡμῶς
 ὡς πρὸ βατὰ ἢ ἐπολύγια, πάρεργον, καὶ ἵνα ἀ-
 πολοῖμεθα καὶ ἀφανιδέμεθα, ἐπλάσθη ὁ θεός)
 ἔθι τὸ τοῖς οὐκ ἐκὸς ἡμῶς ἐθελοκαίμεν, ὅσ' ἀντὺς
 ἐπὶ μέγαλον παραδιδόναι καλαθουσιμῶν δ-
 κας. τὸ μὲν οὐκ ὀνομασθῶν οὐδὲν λογοποιεῖν
 πρὸς ἡμῶν ἢ πρὸς τῶν σφετέρων λέγουσι θεῶν, καὶ
 πᾶσι αὐτῶν δεικνύουσι μυστήρια. χίω δ' αὐ-
 τῶν, εἰ δὲν ἢ ἐπὶ ἀδείας καὶ ἀδιαφόρου μί-
 νου δὲ, κελίμεν ἐμελλον, ἢ τῶν δία μεμισσηκίαι, ἐκ
 μητρὸς μὲν Ρέας, θυγατρὸς δὲ Κόρης πεπεσμελο-
 ποιημῶν, γυναικὶ δ' ἰδία ἀδελφῆ γυνώμενον. ἢ τῶν
 τῶν τῶν ποικίλων ὀρφεία, ὅτι καὶ ἀόσιον ἔπερ τῶν
 οὐέσην καὶ μαρὸν ἐποίησε τῶν δία. καὶ γὰρ τοῦ-
 τος τῆ θυγατρὶ κατὰ χρῆσμον ἐμίγη, βασιλεὺς ἐ-
 δέλωρ καὶ οὐέσης ἐκδικηθῶναι ἡμῶς δὲ τῶν οὐέσην
 ἀδιάφοροι εἶναι ἀπέχοντο, ὡς μὲν εἰδ' ἡμῶν
 πρὸς ἐπιθυμίαν θῆναι. ὁ γὰρ βλέπων, φησὶ,
 γυναικὰ πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτῆς, ἢ δὴ με-
 μοίχθηκεν γὰρ τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. οἰς οὐκ ἔ-
 δερ τὸ πλεον ἐξέσην ὄρα, ἢ ἐφ' ἃ ἐπλάσθη τὸς
 ὀφθαλμοῦς ὁ θεός, ἡμῶν φῶς αὐτοῦς εἶναι.

ἢ οἰς τ-
 μῶν γ-
 αὐοῦ
 κος νό-
 ρος εἴ-
 ορ εἴ-
 μῶν ν-
 ἢ τας
 ἴος ἢ
 ἀδελ-
 μῶν τ-
 δελφ-
 εἰ πο-
 ματα
 ἴος εἴ-
 τῆ, ὅ-
 λημα
 κρον
 πῶν
 γὰρ τ-
 χος ἢ
 ἴψυ τ-
 ἢ μ-
 τα βα-
 να, οὐ-
 κελί-
 μῶν,
 τας α-
 θεῶν,
 λορ τ-
 θυμί-
 πολλ-
 μελε-
 τὰ ἢ
 ὁ γὰρ
 σι, φ-
 αὐ, ὅ-
 ρας τ-
 μῶν
 θεῶς
 τῶν
 γιν-
 τα α-
 ἐν τ-
 na
 nur
 uxo
 lam
 ma
 nur
 uit
 qui
 uer-

& diuersoria profunda omnis obscenae uoluptatis adoleſcentibus proponunt, & ne maribus quidē abſtinent: maſculi cū maſculis ſcelus perpetrates: corpora quaeq; ſpecioſa multis uiolates modis: in pulchritudinē à Deo factam cōtumelioſi. neq; enim pulchritudo uilius in terra rei per ſe exoritur, ſed manu & uoluntate Dei immititur. Illi in quā facinorū de quibus ipſi ſibi cōficij ſunt, quaeq; in ſuos etiā Deos referūt, deq; ipſis eadem tanquā praecleara praedicant, nos accuſant. Itaque adulteri & puerorū corruptores, in eunuchos & ſemel nuptos nos inuehuntur: quū ipſi piſciū inſtar uiuāt. Nam & piſces obuiū quenq; deuorat, & qui inter eos ualidior fuerit, imbecilliorē perſequitur. Hoc nepe eſt [quod nobis obijcitur ab illis] carnibus humanis ueſci, quum praeter leges, quas uos et maiores ueſtri rebus omnibus iuſtiſſimē perpēſiſ, ſanciuſiſti, innocentū fama uiolatur, tāta quidē calūniatorū frequentia, ut Procoſules & praefecti à uobis in diuerſas prouincias miſſi, cauſis audiēdis non ſufficiāt: traducitur in quā fama illorum, quibus, quū uerberātur, nō licet non praebere ſe ipſos, & quū maledicūtur, nō benedicere nō licet. Neq; enim illis iuſtiſſe fatiſ eſt (quom talionem, & par pari referri iuſtitia poſtulet) ſed bonitatē & patientiā in ſuper ſibi proponunt. Quis igitur nō amēs, in hoc uiuēdi inſtituto, nos homicidas appellet? non enim carnes guſtare hominū licet, antequā caſus aliquis fuerit. quē admodum autē primū ab eis falſo dicitur: ita ſecundū quoq; mendacium eſt. Iā ſiquis ab eis rogitet an uiderint ipſi quē dicūt, nullus tū ad eō impudēter mendax eſt, ut ſe uidiſſe fateatur. Atqui & ſeruus aliqui noſtrum poſſidēt, alij plures, alij pauciores: quos ea quae facimus latere nō poſſunt. uerū ne ex illis quidē ull⁹ aduerſum nos tale quicquā mētutus eſt. Quomodo enim quiſquā uel homicidij uel humanarū carnū epulationis inſimularēt illos, quos ne iuſtē quidē occidēdi hominis ſuppliciiū intueri uelle aut poſſe cognouerit? Quis nō ſpectacula illa, in quibus gladiatores & belluas populo, praefertim uos Imperatores exhibetis, maximi facit? Nos uerò non ita multum, ſiue ſpectator ſit aliquis, ſiue author caedis, intereſſe iudicantes, alieno ab his ſpectaculis animo ſumus. Quomodo igitur qui ne ab alijs quidē fieri, ne quid inde ſceleris & piaculi in nos redundet, uidere ſuſtinemus, homicidium committeremus ipſi? Et qui mulieres medicamētis abortiuis utētes, homines occidere, & rationē reddituras Deo dicimus: qua rationē [iam natos & perfectos] homines nos iugulabimus? Non enim eiufdē eſt, foetum in urero, animal eſſe, ideoq; curam eius à Deo ſucipi exiſtimare: & poſtquam in lucem editus eſt, interficere. ut neque, non exponere infantem, tanquam omnes qui exponunt parricide [aut ſi ita dicere licet, infanticidæ] ſint: iam uerò educatum occidere. At qui per omnia nobis conſtamus, & cōſentanea rationi ubique facimus: à qua leges accipimus,

ὅτι καὶ τὰς ἀδελφὰς πεποιημένοι τῆς νεῖς πα-
 ροῦς ἀσχετὰς ἡδονῆς, καὶ μὴ τῶν ἀρετῶν φειδόμε-
 νοι, ἀσχετὰς γὰρ ἀρετῶν τὰ δεινὰ κατὰ τὰς ἀρετὰς ἀ-
 σαρσενότατα καὶ ἐπιδημιάζοντα, παντῶν
 αὐτὰ ὑβρίζοντες: ἀμμουῦτες καὶ τὸ ποικίλον τὸ θεῶν
 λόγον. (ὅ γὰρ αὐτὸ ποικίλον αὐτῶν τῶν καλῶν, ἀλλὰ τὸ
 χεῖρον καὶ γνώμης πεμπόμενον τῶν θεῶν) οἱ δὲ αὐτῶν
 ἄσχητον αὐτοῖς καὶ τὸ σφαιρότερον λέγουσι θεῶν, ἐπὶ αὐτῶν,
 ὡς σεμνὰ, καὶ τῶν θεῶν αὐτὰ ἀνομιῶντες. ταῦτα ἡμῶν
 λοιδοροῦντες. κακίζοντες οἱ μοιχοὶ καὶ παιδερασταὶ τῶν
 ἐθελήχων, καὶ μονογάμοι, οἱ δὲ κλυτὰ ἰχθυῶν ζῴοντες, καὶ γὰρ
 οἱ καὶ ἀπὸ πίνουσι τὸ ἐμπροσθέντα, ἐλευθέρους οἱ ἰσχυροῦς
 ἄνθρωποι, καὶ ἀδυνάτους. καὶ τὸ δεινὸν σαρκῶν ἀπὸ τοῦ αὐ-
 θραπέτων, τὸ κελύων νόμον, οὐδὲν ἡμῶν καὶ οἱ ὑμῶν
 εἰς πρόνοιαν πᾶσαν ἀδικαιοσύνην ἐπιτελεῖν
 ἐθέλουσι, τῶν ἰσχυρῶν ὡς καὶ τῶν ὑφ' ὑμῶν καὶ
 ταπεινομένων ἡγεμόνας τῶν ἐθνῶν ἕστακτον τὸ δὲ
 καὶ, οἷς δὲ παρομοίους μὴ πῶς ἐξαιρούμεν, οἷς δὲ κα-
 κῶς ἀκούσιν μὴ ἔσονται ἐξέσει, ὅ γὰρ ἀπαρκῆ δίκαι-
 οῦ ἐστὶν (εἰ καὶ ἡ δικαιοσύνη, ἡ ἰσότης ἀμείβει) ἀλλ' ἄνα-
 θεοῖς καὶ ἀνεξέτακτοις ἐστὶν πρόκειται, τίς οὐδὲν ἀρετῶν
 εἶποι, τοῖς τῶν ὄντων ἡμῶν, ἀνδροφόνους ἐστὶν, ὅ γὰρ ἐπὶ
 πᾶσι δὲ κρεῖων ἀνθρώπων, μὴ πρότερον ἀποκτε-
 νασέμενα. τὸ πρότερον οὐδὲν ἄλλο δὲ μολοῖ. τὸ δὲ ἄντε-
 ρον καὶ μὴ τίς αὐτῶν ἐρηται, εἰς ἑωράκασιρ ἀλέου-
 σιν, ὅτι οἷς ὅτι οἱ ἀπυρροβριστοῦντες, ὡς εἰς τὴν ἰδέαν.
 καὶ τοῖς ἰσχυροῖς ἐστὶν ἡμῶν, τοῖς μὴ τῶν πλείους τοῖς ἡ-
 ἐλάττω. οὐδὲν ἐστὶν λαθεῖν. ἀλλὰ καὶ τῶν ὄντων ὅτι οἷς
 καὶ ἡμῶν τὰ ἰσχυρὰ καὶ τὰ δὲ καὶ τὸ ἄλλο. οὐδὲν γὰρ
 σεσιν ὅτι ἰδέμεν καὶ δικαίως φονοδόμνον ἔσομι-
 νοῦντας, τῶν τῶν αὐτῶν καὶ καὶ τοῖς αὐτῶν φονοῦν, ἢ αὐ-
 θρωποβορῆαι: τίς ἐστὶν τῶν πρὸ ἀποδῆς τῶν δὲ ὀ-
 πλων ἀγωνίας καὶ δὲ θεῶν, ὅτι μάλα κατὰ τὸ ὑφ' ὑ-
 μῶν ἀγομῶν ἐστὶν: ἀλλ' ἡμῶν πλείον ἐστὶν τὸ ἰδέμεν τὸ
 φονοδόμνον τὸ ἀποκτεῖναι, νομίζοντες, ἀπυρροβῶ-
 σαμεν τὰς ἰσχυρὰς βίας. πᾶσι ἡμῶν δὲ ὀρθῶντες, ἵνα
 μὴ αὐτοῖς ἀγῶν ὅτι μίσημα πᾶσι τῶν αἰμαῖναι, φονο-
 δῶν διωκόμεθα: καὶ οἱ τῶν τοῖς ἀμείβων τοῖς δῶν ἡμῶν
 μῶν, ἀνδροφόνους καὶ λόγον ὑφ' ὑμῶν τὸ ἕστακτον
 βλώσας τῶν θεῶν φασιν, κατὰ πόσον ἀνδροφονο-
 νοῦν λόγον: ὅ γὰρ τοῦ αὐτοῦ, νομίζω μὴ καὶ τὸ
 ἡτῶν γαστρός, ζῶον εἶναι, καὶ δὲ τὸ πᾶσι τῶν θεῶν,
 καὶ παρεληλυθότα εἰς τὴν βίαν, φονοῦμεν. ὅτι μὴ ἐκτι-
 θῆναι ἢ τὸ γῆρηνθῶν, ὡς τὸ ἐκλιθῶν τῶν ἰσχυρῶν πᾶσι
 τῶν, πάλιν ἢ τὸ τῶν ἀναίρεται, ἀλλ' ἐστὶν μὴ πᾶσι
 τα πᾶσι ἀλλοιοῖ καὶ ἴσοι, δουλεύοντες τῶν λόγων
 non

ἐπὶ ἀρχόντες αὐτῶν. τίς ἄν ἐν ἀνάστασιμ πεποιτευ-
 κός, ἢ τὸ σώμασιν ἀναστραφέντος ἐαυτῶν πρὸς ἀρχοὶ τὰ
 φρονεῖ γὰρ ἢ αὐτῶν, ἢ ἀνάστασιν ἢ ἡμῶν πεπεσῶς τὰ
 σώματα, ἢ ἐδίδεμεν αὐτὰ ὡς δὴ ἀνάστασιν ἡμῶν. ἢ ἀπὸ
 δόξασιν ἢ νομίσειν τὴν γλῶσσαν τῶν ἰδόντων νεκρῶν, οὓς δὲ
 ἡμεῖς αὐτῶν ἰκατέθαψεν αὐτῶν, μὴ τε ἀπαύθησεν αὐτῶν.
 πῶς ἂν πῶς ἢ ἄν ἐκός, τὸς ἢ μὴ τε λόγῳ ὑφείκειν
 πρὸς τὸ αὐτῶν ἢ πονηρῶν ἢ χριστῶν βίον, μὴ τε ἀνάστασιμ
 εἶναι οἰομένους, σωμαπολυδρα δὲ ἐπὶ σώματι καὶ
 τὴν ψυχῶν καὶ οὐτῶν ἰκατέθαψεν ἡμῶν λογισμοῦ-
 νος, μηδένος αὐτῶν ἀποχρησθῆναι πολυμάτης· τὸς ἢ μὴ
 δὲ ἀναστραφέντος ἰκατέθαψεν τῶν θεῶν, συγυλαδῆσε
 δὲ ἢ ἢ πρὸς ἡμῶν ἡμῶν σῶμα τῶν ἀλόγοις ὄρμασι
 ἐπὶ ψυχῆς ἢ ἡθιθυμίας, πεπεισμένους, ὅτι δὲ λάσος
 εἶναι οὐδὲ τῶν βραχυπάτων τὴν ἀμαρτίαν· εἰ δὲ τῶν
 λάσος πολυδρα δοκῆι, τὸ ἀπὸν καὶ διαλυθῆναι, καὶ ἀ-
 φημι δὲ τὸ σῶμα συστῆναι πάλιν, κακίας μὴ δὲ αὐτῶν
 εἰκότως δόξαν ἀποφειομένης εἶναι τὸς οὐ πιστέον-
 τας, ἀλλ' ἰδιότηας· οἷς γὰρ ἀπατάμεν ἑαυτῶν λό-
 γοις, ἀδικεῖμεν ἐδιδίκα, ὅτι μὴ τοῖς δὲ καὶ ἡμῶν μέ-
 νου ἀνάστασιν τὰ σώματα, ἀλλὰ ἐπὶ πολλοὺς
 τῶν φιλοσόφων, πρὸς ἡμῶν ἢ τὸ παρὸν περὶ δεικνύ-
 ειν, ἢ μὴ ἀναστραφέντος τῶν πλοκαμῶν ἐπειστέμεν
 δόξαν λόγῳ ἢ πρὸς νοῦν ἢ ἀδικεῖμεν, ἐπὶ τῶν
 τῶν συστάσεως λέγοντες ἢ ὅτι περὶ βύτῶν τὰ ἀ-
 σώματα τῶν σωμάτων, ἢ τὰ νοῦν τὰ πῶς ἢ ἀ-
 δικεῖμεν, καὶ περὶ τῶν πρὸς πῶς ἀδικεῖμεν, ἢ
 συστῆναι ἢ μὴ τῶν σωμάτων, ἢ τὴν ἡθιστῶν 44
 βίον τῶν σωμάτων. ἐκ δὲ τῶν νοῦν τῶν κα-
 λῶν, ἢ τῶν πρὸς ἀρχοὺς ἢ πλάτωνα, ἢ ἡμῶν ἐπὶ
 ἀδικεῖμεν τῶν σωμάτων, ἢ τῶν ἀρχῶν συστῆναι, ἀ-
 πό τῶν αὐτῶν ἢ πάλιν συστῆναι. ἀλλ' ἀνάστασιν
 ἢ ὅτι τῶν ἀνάστασεως λόγῳ, ἢ μὴ δὲ πῶς αὐτῶν
 πῶς φύσιν ἢ κελία χριστῶν ἢ μὴ τῶν ἀδικεῖμεν
 ἢ πῶς, ἢ τῶν βασιλείας ἀδικεῖ, ἀδικεῖμεν ἢ τὰ
 ἐκλύμενα, ἢ ἀδικεῖμεν ἢ ὅτι ἐπὶ θεοσεβῆς ἢ ἡθι-
 κῶς ἢ τῶν ψυχῶν περὶ ἀδικεῖ, ἢ βασιλείαν ἀ-
 δικεῖμεν ἢ τῶν ἀδικεῖ. τίνες γὰρ ἐπὶ ἀδικεῖ ἢ ἡμῶν
 τῶν ἀδικεῖ, ἢ οἱ τίνες πρὸς ἢ τῶν ἀρχῶν ἢ ἡμῶν
 χριστῶν, ἢ πῶς ἢ πῶς ἀδικεῖ ἢ τῶν ἀδικεῖ
 ἀδικεῖ τῶν βασιλείαν, ἀδικεῖ δὲ καὶ ἐπὶ ἀδικεῖ
 ἢ ἢ ἀδικεῖ ἢ ἡμῶν, πῶς ἢ ἡμῶν ἢ ἡμῶν γιγνομῶν,
 ἀδικεῖ τῶν ἀδικεῖ, ἢ ἢ ἢ πῶς ἢ ἡμῶν, ὅπως ἢ ἡμῶν
 μὴ ἢ ἡμῶν βίον ἀδικεῖ, αὐτῶν ἢ πῶς τὰ κα-
 κῶς ἢ ἡμῶν ἀδικεῖ.

nō ipsi praescribimus. Quis obsecro futurā re-
 surrectionē psuasus, corporibus resurrectoris
 seipsum prebeat sepulchrū? Nō enim ad eodē
 ptinet, & resurrectione corpora nostra nō
 dubitare, & iisdē, ceu nō resurrectionis, uelci:
 & terrā quos acceperit mortuos redditurā, a
 se uerō quos intra se aliquis sepeliuerit, ne re-
 petēdos quidē existimare. Imō cōtrā, lōgē cre-
 dibilius est, illos qui praesentis huius siue p-
 bae siue improbae uitae nunquam sibi rationē,
 reddendam, nec ullam fore resurrectionē, sed
 animā cū corpore simul interiturā, ueluti in
 eo extinguedā, putauerint, nullū nō facin^o au-
 furos: eos uerō qui in omnia & singula in qui-
 sitionē à Deo futurā, & corpus quod temer-
 rijs animae motibus libidinibusq; inferuiuit,
 cōmunes ei poenas luiturū crediderint uel in
 minimis delinquere nequaquā consentaneū
 est. Quōd si cui friuola & stolidū haec senten-
 tia uidet, putrefactū, solutū & planē abolitū
 corpus, denuo coagmentatū iri, nō improbi-
 tati tamen, q̄ nos credimus, ipse deridet, sed
 simplicitati nostrae imputari ab eo aequū fue-
 rit. Vt enim opinione hac nos ipsos decipia-
 mus, cui per eam nocebimus? Resurrecturos
 quidē, mortuos, nō nostra tātū aut noua per-
 suasio est, sed philosophis etiā multis appro-
 bata: quod in praesentia euagari fortē uide-
 rer. [*quāobrem paucissimis attingā.] Qui de
 rebus intellectibus & sensibus, earūq; cō-
 stitutione aliqd prodiderūt [philosophi] cor-
 pora subtilissima & intellectu tantū percipiē-
 da, priora antiquioraq; illis faciūt quae sensu
 percipiūtur: etiāsi cognitioni nostrae sensilia
 primū occurrāt [atq; ab illis discēdi plerunq;
 initiū fiat, ordine naturae cōuerso:] haec autē
 (sensilia in quā) ex primis et subtilissimis (que,
 crasiorū & sensiliū cōparatione, in corporea
 dixeris) inuicē coagmentatis cōstitui aiūt. Ex
 principijs igitur & elementis illis intellectu-
 bus, unde ab initio cōcreta sunt corpora, ut
 & Pythagoras & Plato sentiunt, rursus post-
 quā dissoluta fuerint, coalescere, & constitui
 denuo quidnā prohibet? Verū haec de resur-
 rectione disceptatio differatur. Vos uerō d

undiquaq; in omnibus natura simul & disciplina boni, moderati, benigni & imperio digni
 Principes, mihi (obsecro) qui crimina nobis obiecta dissolui, & insuper nos esse pios erga
 Deum, uita & moribus honestos animo, sobrios ac tēperantes ostendi, capibus regis an-
 nuite. Ecqui enim cōsequuntur aequius ea que petūt, quā nos adeo uobis deuoti addictiq;
 Nos enim pro imperio uestro preces ad Deum fundimus, & ut filius (quod iustissimū est)
 in regno olim parenti succedat, utq; imperiū uestrū magis magisq; semper augeatur, deniq;
 omnia ex animi sentētia uobis eueniant, oramus. quod & nobis salutare fuerit, ut quietam
 tranquillamq; uitam degentes, uobis interim ad quaelibet imperata promptē inferuiamus.

FINIS.

